

L'ILLA

REVISTA DE LLETRES

L'ILLA 65 | HIVERN 2014 | 1€

DOSSIER:

Literatura i guerra

PERFIL:

Toni Cucarella

ENTREVISTES:

Rosa Serrano

Joan Olivares

REPORTATGE:

**Aposta amb sabor
de Terra Valenciana**

EL RETROVISOR:

**Passaran, però els 'Besos'
quedaran**

Literatura
i guerra

edicions
bromera

Pierre Lemaitre, la literatura francesa i la nostra projecció internacional

Josep Antoni Fluixà ■

La publicació, per part de Bromera, de la novel·la *Ens veurem allà dalt* de Pierre Lemaitre, guardonada amb el Premi Goncourt, ha tingut la sort de coincidir en el temps, a començament de la tardor, amb la concessió del Premi Nobel a l'escriptor francès Patrick Modiano. I l'adjudicació del Nobel, com és lògic, ha fet recobrar l'interès per un autor,

afortunadament, no desconegut en la nostra llengua, alhora que ha provocat en la premsa especialitzada una reivindicació de la literatura francesa, perquè, pel que sembla –segons la crítica dels últims anys–, després de la desaparició dels grans noms de la primera meitat del segle xx, la producció literària en francès es trobava immersa en una

espècie de decadència per la seua manca de projecció internacional.

I ara, naturalment, en produir-se aquesta reivindicació clara motivada també per la concessió el 2008 del Nobel a l'escriptor J. M. G. Le Clézio, francès com Modiano, s'han adonat que, potser, no era tanta la decadència de les lletres franceses i que sovintegen en els catàlegs editorials de les principals llengües de cultura molts noms d'autors francesos i, sobretot, d'escriptors d'expressió francesa, procedents de molts altres països. En francès, per exemple, escriuen en l'actualitat noms de prestigi com Milan Kundera, Yasmina Reza, Michel Houellebecq, Amélie Nothomb, Fred Vargas o Annie Ernaux, entre molts altres.

I tot això ens ha de fer pensar que, d'algun manera, la projecció internacional d'una literatura depén, de vegades, de la sort d'algun fet puntual, però, sobretot, de la qualitat d'uns autors que necessiten un suport polí-

tic que promoció les seues obres i que les identifique com l'expressió més reeixida de la llengua i de la cultura d'un país. En aquest sentit, el Govern espanyol no assumeix la responsabilitat que hauria de tenir també en la divulgació i en el coneixement de la resta de les literatures peninsulars que es creen en llengua no espanyola, perquè, no debades, les fan ciutadans que paguen els impostos a l'Estat espanyol que els ignora.

Nosaltres, de moment, tenim els autors, la qualitat dels quals és comparable a la dels països del nostre entorn, però ens manca la projecció. Als valencians, sobretot. No tenim cap estat com el francès al darrere. No obstant això, no hem de renunciar a fer tot el puguem per aconseguir aquest reconeixement en un futur. Per exemple, hem de llegir els nostres escriptors i fer possible que la seua tasca continue. I hem de llegir també en la nostra llengua les traduccions de les obres de prestigi internacional que es publiquen.

SUMARI

3 Perfil

Cucarella,
la veu de la terra
Víctor Maceda

4 L'opinió de la crítica

5 Re-llegir els contes
clàssics amb enginy
Carol Borràs

6 Flaixos

8 Entrevista
Rosa Serrano
Mireia Capsir

9 Qüestionari

Vicent Borràs
Laura Ibáñez

10 Entrevista

Joan Olivares
Carles Fenollosa

12 Extracte

'Lucrècia Borja,
la filla del Papa'

13 Viatge a un futur inquietant

Maria Villalba

15 Dossier:

Literatura i guerra

Gonçal López-Pampló
Marta Estrelles

20 Quaderns d'animació lectora

«Els 4 Sherlocks», una combinació original de misteri i esport
Rosa Mengual

21 Premi Llegir

La lectura com a metàfora de vida
Josep Ballester

22 Aposta amb sabor de Terra Valenciana

M. Josep Pérez

23 Ressenyes

28 Grup Bromera

30 El retrovisor

Passaran, però els 'Besos' quedaran
Beatriz Tortosa

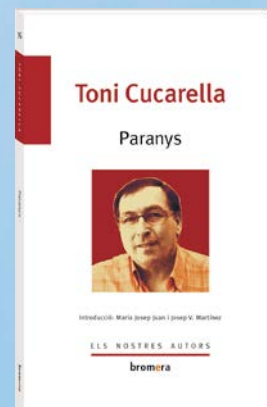
Per què hem escollit parlar de guerra en aquest número de Nadal? Sens dubte, perquè *Ens veurem allà dalt* triomfa arreu del món amb una combinació especial de trama detectivesca i estil cinematogràfic amerat d'humor, ràbia i compassió. Però, sobretot, perquè la novel·la guanyadora del Premi Goncourt ens fa reflexionar sobre la guerra, però ens fa anhelar la pau. Aquest desig de pau del dossier es complementa amb el de justícia a les entrevistes: Vicent Borràs recorda la «primavera valenciana» i Joan Olivares reivindica la figura oblidada de Lluís Alcanyís, a propòsit de les seues respectives novel·les, *Primavera encesa* i *El metge del rei*. Ambdós parlen d'episodis més o menys recents, però rellevants en la nostra història, com ho és també *Besos* en la història d'Albena Teatre i en la del teatre valencià, una obra que recordem a «El retrovisor».

A més, aquest número recull moltes idees per a regalar, com *Lucrècia Borja, la filla del Papa* per a adults, *L'era dels ossos* per a joves i *Cara de pardal* o «Des-contes» per a infants, però també, per primera vegada, ens descobreix les delícies gastronòmiques de Terra Valenciana. Aquest nou projecte del Grup Bromera no és l'únic, i en aquestes pàgines també us parlem sobre l'etapa que Tàndem enceta al costat de Bromera i sobre l'aposta per la mobilitat sostenible convertida en BR Bikes, entre altres novetats.

Marta Estrelles

Cucarella, la veu de la terra

Paranys
Toni Cucarella
Bromera, 2014

Tothom el coneix per Toni Cucarella, el pseudònim literari, però el seu nom real és Lluís Antoni Navarro Cucarella. Seguint aquest joc de superposicions, qualsevol diria que els seus llibres els ha escrit la terra i no ell mateix, perquè ens conten històries de ben a prop, de la gent i l'entorn que l'envolta, la seua estimada Xàtiva. En efecte, les seues són obres completament arrelades al territori, fruit d'unes vivències molt personals.

Ja fa més de tres dècades de la primera –*Crònica dels fets gloriosos*, un recull de contes publicat el 1981, quan només tenia 22 anys– i n'acumula una vintena, de signe divers: novel·la costumista, juvenil o negra, amb títols com ara *L'última paraula* (Columna, 1998, Premi Ciutat de Badalona i Premi de la Crítica dels Escriptors Valencians), *Quina lenta agonia, la dels ametlers perduts* (Tres i Quatre, 2003, Premi Andròmina de Narrativa als Octubre, igualment guardonat amb el Premi de la Crítica) o *Dones d'aigua, hòmens de fang* (Bromera, 2013), farcit d'elements simbòlics i dut al teatre de manera exitosa.

Cucarella, breu i colpidor

Ara ens arriba *Paranys*, que Bromera acaba de publicar dins la col·lecció «Els Nostres Autors», una antologia que selecciona els principals relats curts amb la signatura de Cucarella, petites joies que val la pena d'assaborir a poc a poc. Un recull del bo i mi-

llor de la seua narrativa breu, que és més extensa –i desconeguda– que no sembla.

A través d'una selecció de relats inèdits i altres de publicats, *Paranys* ens mostra Cucarella en estat pur

S'hi apleguen textos de *La lluna vista des de la terra a través de la tele* (1991), ambientats en el camp i que traspuen una visió realista i desencantada de la societat, amb uns personatges víctimes de la societat consumista que durant la dècada dels vuitanta va començar a agafar embranzida; també n'hi ha de *Llet agra i altres històries sagrades* (2002), emmarcats en la dictadura franquista a la comarca de la Costera, i alguns altres de més recents, escrits entre els anys 2007 i 2012, alguns dels quals inèdits.

La crisi econòmica, amb les desigualtats encara més agreujades, ens mostra Cucarella en estat pur, l'escriptor que traça éssers molt humans –molt febles– enmig

de situacions tan dures com realistes. La gastronomia s'hi barreja amb l'amor, el desamor, l'odi, la venjança, les falses aparences, les relacions de domini entre les persones... I la mort, sempre la mort, una obsessió perenne.

Aquest panorama tenebrós inclou, no obstant això, unes dosis elevades d'humor. D'humor negre, és clar. Perquè això també caracteritza Toni Cucarella: la capacitat de fer-nos somriure en les circumstàncies més impensables.

Víctor Maceda ■

Imatge de portada: *Ens veurem allà dalt*

L'ILLA
REVISTA DE LLETRES

L'ILLA 65 | HIVERN 2014

L'illa és una publicació d'Edicions Bromera, coordinada per Josep A. Fluixà i dirigida per Marta Estrelles.

Col·laboradors

Josep Ballester, Carol Borràs, Mireia Capsir, Carles Fenollosa, Laura Ibáñez, Gonçal López-Pampló, Víctor Maceda, Rosa Mengual, M. Josep Pérez, Emili Piera, Beatriz Tortosa i Maria Villalba.

Correcció lingüística

Mar Aranda, David Morell i Maria Viu

Cordinació tècnica

Xavier Tortosa

Disseny gràfic

Carles Barrios

Maquetació

Carles Barrios, Eva Bueno, Pere Fuster i Susana Fraguas

Redacció i administració

Apartat de correus 147, 46600 Alzira (Ribera Alta),
telèfon 962 402 254
www.bromera.com
illa@bromera.com

Contractació de publicitat

comercial@bromera.com

Impressió

Artes Gráficas del Mediterráneo

Tirada

47.000 exemplars

Amb la col·laboració de:

 Generalitat de Catalunya
**Institut Català
de les Indústries Culturals**

ISSN: 1134-8666 / DL: V-166-1990 / PVP: 1 €

L'illa no s'identifica necessàriament amb els articles dels seus col·laboradors, ni els torna els originals no sol·licitats. *L'illa* autoritza la reproducció dels seus articles si se'n fa esment de la procedència.

L'OPINIÓ DE LA CRÍTICA

«Fo s'aparta de reconstruccions escandaloses o purament historicistes de la figura de Lucrecia [...] i ens en revela tota la humanitat, alliberant-la del clixé de dona dissoluta i incestuosa i situant-la en la vida quotidiana d'una època fascinatora.»

MONTSE SERRA, *Vilaweb*
Novembre de 2014

«Una excel·lent novel·la d'*intriga psicològica* amb la qual gaudiran els molts amants del gènere i que, sens dubte, sumarà per a la seua causa els que encara hi són reticents.»

ANACLETO FERRER, *Levante-EMV*
Juliol de 2014

«Demostra que les generacions de després de la suposada Transició no ho tingueren tot guanyat ni foren conformistes. [...] Tot un memoràndum de tres dècades que, sens dubte, han marcat la Història i les històries dels valencians d'avui.»

LAIA MAS I CLIMENT, *Caràcters*
Núm. 66, hivern 2014

«Entre salts de la realitat a la ficció sense deixar l'escenari, el d'Alzira fa, de passada, un homenatge molt conscient al cinema i a la literatura. Dues passions que porta al cor. Com el teatre. Sempre gran.»

CARLES FENOLLOSA, *El País*
Setembre de 2014

«Una perla literària tan completa i tan ben acabada com feia temps que jo no veia ni llegia. Un regal que valdria la pena fer arribar a la mainada tant sí com no. Una petita joia de la literatura per a nois i noies.»

JOSEP MARIA ALOY, *Mascaró de proa*
Maig de 2014

Re-llegir els contes clàssics amb enginy

Col·lecció «Des-contes»

Enric Lluch

Il·lustracions de Jorge del Corral i

Fran Parreño

Bromera, 2014

Carol Borràs ■

Els contes clàssics són fonamentals en l'imaginari infantil. Ajuden els més menuts a créixer, a construir paraules, a relacionar-se amb la família, a familiaritzar-se amb l'entorn, a aprendre a gaudir de la imaginació, nous conceptes, valors... A més, contribueixen a crear referents amb els quals identificar-se i, així, sentir-se més segurs. De tots els contes, sempre n'hi ha un que els agrada més, i això és perquè, per diferents motius, el xiquet o la xiqueta ha empatitzat amb la història, amb el personatge principal o amb altres elements del relat.

La nova col·lecció de Bromera «Des-contes» parteix d'aquesta base, però va un pas més enllà. A partir d'alguns dels contes clàssics més populars, planteja una història completament distinta, divertida i, en alguns casos, agosarada, de manera que els xiquets i les xiquetes comencen a plantejar-se també lectures diferents, a llegir d'una manera entretinguda i simpàtica que els permeti crear escenaris alternatius, protagonistes singulars i històries i finals esbojarrats, gens convencionals.

La col·lecció, adreçada a lectors a partir de sis anys, està formada per deu títols escrits pel prolífic i reeixit Enric Lluch, autor també, entre altres, d'una col·lecció amb el mateix plantejament i que gaudeix de molt d'èxit dins i fora de les nostres fronteres: «El Bagul dels Monstres», que, en aquest cas, pretén desdramatitzar el rol tradicional d'aquests éssers per a ajudar a perdre la por.

Deu títols amb una versió divertida dels contes

En la col·lecció «Des-contes» l'autor ha plasmat l'enginy i l'humor que el caracte-

ritzen i que connecta tan bé amb els més menuts, creant nou relats que captivaran els infants.

«Des-contes»
planteja una història
completament distinta,
divertida i, en alguns
casos, agosarada, dels
contes clàssics que tots
creiem conèixer

Així, trobem la Caputxeta «de tota la vida» que, en aquest cas, es topa amb un llop un poc atabalat que munta un guirigall per unes gotes per als ulls; o la Cendrosa que tots coneixem que ara és una apassionada de la trompeta, tot i que amb no moltes habilitats per a la música; o els tres porquets del conte que se'n van de casa perquè han fet díhuit anys... A vegades, els personatges es transformen una mica, com ara, en un geni amb el geni molt curt, en el cas d'*Els dos genis d'Aladí*; en una gallina que s'enlaira de tant que l'han feta menjar perquè ponga ous d'or, en *La gallina dels quatre ous*; en un burro guitarrista, un gos flac poeta, un gat gros amb harmònica i un gall fanfarró als qui se sumen un colom coix, un conill mig cec i un porquet desdentat en *Els músics que bramen*, o en un soldadet que xarra pels colzes i és molt pesat en *Quin plom de soldadet!*.

Els deu títols inclouen dibuixos a tot color, a càrrec dels reconeguts Jorge del

Corral i Fran Parreño. Els dos il·lustradors han sabut plasmar la gràcia d'Enric Lluch per a elaborar uns dibuixos que complementen la història en cada llibre d'una manera tendra i divertida. Amb tonalitats suaus i formes senzilles, els personatges d'aquesta col·lecció encisen no només pel text, sinó també pels dibuixos.

En definitiva, «Des-contes» aconseguix, a través de relats coneguts i personatges ben presents en l'univers infantil, presentar maneres diferents d'aproximar-se a un mateix conte sempre des d'un punt de vista lúdic però que alhora permet aprendre a veure el món que coneixem d'una manera diferent, a fer palés que la imaginació pot plantejar mil i una possibilitats per a un mateix fet i que llegir sempre ens ajuda a aconseguir-ho.

Humana guerra

Emili Piera*

De les moltes coses que es poden dir de la guerra –terrible, odiosa, cruel–, l'únic qualificatiu que no admet és el d'*inhumana*: no hi ha, potser, cosa més humana. La literatura occidental naix amb la carnisseria de Troia. Però l'oriental també té un fet d'armes com a acció fundadora: el *Bhagavad-Gita* comença amb els dubtes d'Arjuna abans d'entrar en combat.

La commemoració de l'inici de la Gran Guerra i del desembarcament a Normandia ha servit per a redescobrir la quantitat i, sobretot, la qualitat de les obres vinculades amb els dos terrabastalls: les *Radiacions* i les *Tempêtes d'acer* de Jünger o la monumental *Vida i destí* de Grossman. La guerra probablement més escrita i descrita –la Guerra Civil Espanyola– té, entre altres, cantors colossals al Joan Sales d'*Incerta glòria*, a l'Orwell d'*Homenatge a Catalunya* o al Miguel Hernández dels esgarriadors poemes de la presó.

Les guerres provoquen molta bona literatura, encara que no totes tenen Lleó Tolstoi perquè les conte. Fins i tot una guerra entre *hooligans* del futbol inspirà Kapuscinski. El lloc natural de la creació és l'estreta franja on el sentit sembla afirmar-se i anihilar-se alternativament. I quina cosa pot posar més a prova la nostra sensació de seny o necessitat de raó i compassió que la guerra?

L'escriptor, pobret, renega de la mateixa guerra que canta. En l'huracà bèl·lic la sensació d'estar més enllà de tota responsabilitat individual és tan forta que, també ací, sentim nostàlgia dels déus ni que siga per a poder culpar-los de les nostres malifetes. Però mentre les tempestes siguen de paper i tinta i no de trilita i metralla, què podem fer sinó gaudir de tanta i tan commovedora història de valor i sacrifici?

*Periodista i escriptor, autor de *Dietari de guerra*

FLAIXOS

John Banville, Premi Príncep d'Astúries

El prestigiós escriptor irlandés John Banville ha guanyat el Premi Príncep d'Astúries de les Lletres 2014. La seua candidatura es va imposar a la d'altres grans autors com Ian McEwan o Murakami. El jurat va destacar les seues novel·les intel·ligents, profundes i originals, així com les del seu *alter ego*, Benjamin Black, creador de colpidores novel·les policiaques, amb el qual ha ressuscitat el cèlebre Philip Marlowe amb gran èxit. En el lliurament de l'últim Príncep d'Astúries de les Lletres –d'ara en avant serà Princesa d'Astúries– Banville va fer un bell i emotiu homenatge a les paraules.

© Julio Carbo

Maite Carranza rep el Cervantes Chico

Maite Carranza ha estat escollida per unanimitat guanyadora del Premi Cervantes Chico, un guardó atorgat anualment per l'Ajuntament d'Alcalá de Henares per a reconèixer la tasca d'autors de literatura infantil i juvenil i que ja han rebut escriptors com Jordi Sierra i Fabra i Laura Gallego. Amb més de quaranta títols –en els quals sovint barreja humor, fantasia i realisme crític– i guardons com el Folch i Torres, el Serra d'Or, el Protagonista Jove i el Nacional de Literatura Infantil i Juvenil, entre altres, aquesta autora té una trajectòria més que consolidada en la literatura adreçada a infants i joves.

Reconeixement d'Escola Valenciana a Carme Miquel

Carme Miquel ha estat una de les guardonades amb el premi «Intentant la llibertat» a la trajectòria individual que s'han lliurat en la 12a Nit d'Escola Valenciana. D'aquesta manera, es reconeix el treball per la llengua en l'àmbit educatiu que ha dut a terme aquesta mestra i escriptora, autora de llibres tan emblemàtics com *Uns papers en una capsà*. El guardó a l'ús social del valencià ha estat per a Pep Gimeno Botifarra per la gran tasca de

DUBTES

Tornarà el Premi de Literatura Eròtica La Vall d'Albaida a ser anual mantenint el prestigi assolit durant els 20 anys d'aquest certamen únic i de referència? O, com assegura el col·lectiu Renadiu d'escriptors i escriptores de la Vall d'Albaida, la crisi econòmica és el pretext per a fer-lo desaparèixer i el fet de convocar-lo cada dos anys n'és el primer pas?

Més enllà del benefici econòmic directe, anem en la bona direcció quan socialitzem els llibres de lectura a les escoles? Quan els nostres fills reben indirectament el missatge que és millor estalviar per a un mòbil o per a una televisió que no per a un llibre, quin valor atribuïm socialment a la cultura?

Per què ha passat tan desapercbut el 10è aniversari de l'*e-reader*? És el símptoma que l'invent no ha acabat de triomfar? El paper i les tauletes tàctils estan guanyant la batalla?

Només entrant a la botiga d'Apple comprovem que les grans editorials monopolitzen les promocions i els catàlegs que es mostren al públic. Tenen alguna possibilitat les editorials independents de llevar un estand virtual en iBookstore a les editorials grans?

recuperació de la tradició popular cantada, i el guardó extraordinari, per a la Xarxa Vives d'Universitats pels vint anys de trajectòria.

Naix l'Observatori Internacional del Llibre

La Universitat Pompeu Fabra ha creat l'Observatori Internacional del Llibre de Barcelona. El nou organisme acadèmic i independent naix amb l'objectiu d'analitzar els principals reptes del sector editorial tractant de contribuir a impulsar la indústria del llibre i de l'edició. En aquest sentit, es proposa recopilar la informació que es genera en tots els nivells –des del més local fins al més global– i mirarà

d'afavorir el debat entre professionals del sector i el diàleg de la indústria del llibre amb l'administració pública i amb altres sectors.

Novetats en convocatòries literàries

La Mancomunitat de Municipis de la Safor, en col·laboració amb Tàndem Edicions, ha convocat el Premi de Narrativa Infantil Carmesina de la Safor amb una dotació de 3.000 euros. Les narracions que opten al guardó, adreçades a lectors entre 8 i 11 anys, poden presentar-se fins al 29 de desembre. L'obra guanyadora serà publicada per Tàndem Edicions, segell editorial del

«He dedicat la vida a batallar amb les frases. No puc imaginar una existència més privilegiada.»

JOHN BANVILLE

El Cultural (Discurs en la cerimònia de lliurament dels Premis Príncep d'Astúries 2014)

«Hi ha una gran diferència entre l'experiència de demanar un llibre en el lloc web d'Amazon i la de passar temps fullejant llibres en una llibreria, descobrint títols que no havia sentit mai i sol·licitant els consells del llibreter.»

UMBERTO ECO
L'Espresso

«Si no s'actua de manera efectiva contra la pirateria, la indústria editorial es ressentirà i es publicaran cada vegada menys llibres. A vegades pense que això és precisament el que han desitjat els nostres governs successius perquè siguem més fàcilment manipulables.»

SANTIAGO POSTEGUILLO
El Huffington Post

«La ingent feinada intel·lectual i material esmerçada pels catalans, contra els vents de la història, per crear una literatura nacional, és el que ens ha permès d'arribar fins aquí i tenir una situació viva en el temps i criticable.»

Editorial de la revista *Marges*

Grup Bromera. A més, a principi de 2015 es convocarà el I Premi de Narrativa Juvenil Vila de Teulada. L'obra guanyadora d'aquest nou certamen serà publicada per Edicions Bromera.

Projecció internacional de Bromera

La participació de Bromera en les fires internacionals més prestigioses, com la de Bolonya o, fa poc, la de Xangai, continua donant fruits. Així, l'editorial Bayard Canada publicarà en francès i per al Canadà l'àlbum il·lustrat *Cara de pardal*. La també nova col·lecció «Des-contes» formarà part del catàleg d'Erein traduïda al basc. A més, sis títols de la sèrie «El Bagul dels Monstres» es publicaran a Irlanda, en Breacan. De la seua banda, els xiquets xinesos ho passaran d'allò més bé amb els deu títols d'«Els Animals del Jardí» i *El barret original*, que s'editaran en xinès.

30 anys de l'Escalante

El Centre Teatral Escalante ha celebrat el seu 30é aniversari amb l'estrena de *Contes de 'Les mil i una nits'*, l'obra de Vicente Vila que acaba de publicar-se en la col·lecció «Micalet Teatre». A més d'aquesta obra, que ens endinsa en els relats de Xahrazad a través d'una encertada combinació de contes, màgia, sorpreses i humor, el Centre Teatral de la Diputació de València ha creat també el Premi de Teatre Infantil Eduardo Escalante i ha organitzat una exposició commemorativa que podrà visitar-se al MuVIM de desembre a març.

Traduccions a l'anglès

Mor una vida, es trenca un amor acaba de publicar-se en anglès dins del catàleg de l'editorial America Star Books, una editorial nord-americana amb més de 50.000 títols publicats. A banda, alguns dels poemes de Juli Capilla que formen part del llibre *Raspall*, Premi de Poesia Ciutat de València, han aparegut publicats en anglès en la revista australiana *Transnational Literature*, traduïts per Jorge Salavert.

Els + venuts

1
Ens veurem allà dalt
Pierre Lemaitre

2
Lucrècia de Borja. La filla del Papa
Dario Fo

3
Caçadors d'enigmes
Marie-Aude Murail

4
Primavera encesa
Vicent Borràs

5
Cicatrius de 1714
Andreu Martín

6 **Cara de pardal**
Rocio Bonilla

7 **El metge del rei**
Joan Olivares

8 **L'era dels ossos**
Samantha Shannon

9 **La banda dels mitjos lladres**
Pasqual Alapont

10 **Les escopinades dels escarabats**
Andreu Martín

Rosa Serrano:

«Dins del Grup Bromera, el treball de Tàndem té molt de futur»

Mireia Capsir ■

Rosa Serrano, escriptora i pedagoga, va impulsar ara fa 24 anys Tàndem Edicions. Recorda clarament els objectius fundacionals del projecte editorial que anava a veure la llum, tot un repte en els temps que corrien: «Fer llibres de qualitat en valencià per a alimentar l'imaginari infantil i d'altres per a aprendre la nostra llengua». Tots els esforços bolcats en aquest nou projecte sorgien, tal com ens conta Serrano, «d'un ferm compromís amb l'escola i amb la normalització lingüística», «calia explorar nous camins» per a aconseguir que el valencià fóra una llengua normal. En la tasca de contribuir a oferir un catàleg variat de lectures en valencià, Serrano es va implicar decididament.

L'editora de Tàndem, jubilada des de fa uns anys, encara s'emociona en recordar el goig d'obrir una caixa amb els llibres acabats d'arribar d'impremta. «Treballar entre llibres és preciós, assisteixes a un procés de creació cultural que és fantàstic». A més, apunta, et permet «conèixer persones interessantíssimes que, al cap i a la fi, són les que compten». No oblidar que, darrere de Tàndem, sempre hi ha hagut «un bon grapat de persones amb vocació lectora, amb el desig de compartir les descobertes i d'estimular la creació en valencià».

La prioritat: fomentar la lectura

Això sí, des dels inicis, Serrano tenia clar que, per a decidir llegir en la pròpia llengua, primer cal desitjar llegir. Conscient de la importància de fomentar els hàbits de lectura, Tàndem es va centrar a llançar col·leccions expressament dedicades als primers lectors. La infantesa, tal com comenta l'editora, «és el tram de la vida que manifesta una major avidesa de saber i d'imaginar».

La col·lecció «La Rata Marieta» o l'adaptació de *Les rondalles d'Enric Valor*

són un clar exemple d'aquesta aposta. Imaginant la primera, l'equip Tàndem volia que el protagonista fóra un animal, ja que «als menuts els agraden d'una manera especial i se solidaritzen amb aquests personatges». «A més, havia de tenir vocació de col·lecció i, en conseqüència, havia de viure situacions quotidianes com jugar, escapar-se, pentinar-se...». La tria va ser encertada. Per això, Rosa Serrano

«Remar en solitari en aquests temps és dur i el sentit de la realitat aconsellava unir esforços i participar d'un projecte més potent»

no se sorprén d'haver arribat a 27 títols en aquesta col·lecció, «tot un èxit per a Tàndem i, sobretot, per a les autores, Fina Masgrau i Lourdes Bellver». L'editora sempre ha manifestat també la satisfacció «d'haver acostat al públic infantil les rondalles d'Enric Valor, quan sabem que l'autor les havia escrites, les havia literaturitzades, com diria ell, “per a salvar l'idioma”».

Un compromís compartit

Els anys han anat passant i els llibres de Tàndem «han anat guanyant lectors, premis i traspasant fronteres». Ara bé, Serrano explica que «remar en solitari

en aquests temps és dur i el sentit de la realitat aconsellava unir esforços i participar d'un projecte més potent». Després de valorar diverses opcions, l'equip Tàndem va tenir present que amb Josep Gregori i Bromera sempre han tingut «sintonia»: «Hem compartit projectes i ens hem alegrat dels nostres èxits respectius». «Seguíem camins paral·lels amb un compromís clar per aquest país, per la nostra cultura», assegura Rosa Serrano. L'afecte i el respecte professional mutu, juntament amb una identitat compartida en molts aspectes, han sigut el motiu de «buscar Bromera per a formar part del seu grup i garantir la pervivència del nostre catàleg formant part del catàleg de Bromera». Així, l'editora parla de la incorporació de Tàndem en el Grup Bromera com un nou «pas endavant» del projecte Tàndem, com el pas que assegura el futur i la visibilitat del treball fet fins ara, la fórmula per a mantenir el compromís de la històrica Tàndem amb l'edició i la cultura valencianes.

Editora, escriptora i pedagoga, Rosa Serrano és tot un referent en el món de l'edició i la cultura al País Valencià.

Vicent Borràs:

«Als joves els has de mostrar camins reals, no les porres»

Primavera encesa

Vicent Borràs

Bromera, 2014

Laura Ibáñez ■

Al febrer de 2012 totes les mirades se centraren en els carrers de València. Centenars de joves eren reprimits per la policia mentre protestaven per les retallades en l'educació. Naixia la «primavera valenciana», el vèrtex sobre el qual giren totes les històries del nou llibre de Vicent Borràs. I és que aquest escriptor torna amb *Primavera encesa*, una novel·la contundent guanyadora del Premi Blai Bellver de Narrativa que deixa el futur en mans de la joventut.

Primavera encesa és una novel·la carregada d'optimisme. Què esperes dels joves?

Ho espere tot. Fa uns anys estava desencantat de veure que els joves només es movien perquè els havien prohibit fer un botellot. I en febrer de 2012 em vaig esperar en comprovar que els joves no eren el que ens havien venut, que sabien el

que volien i sabien demanar-ho sense por. Àngel i Nada, els protagonistes, són dos joves que, perplexos, veuen el que passa i intenten canviar-ho. Ells són la metàfora que dels joves naixerà l'esperança.

Pot la voluntat de les persones canviar el que passa?

Sí, crec que si el món ha anat canviant és perquè la gent ha fet perquè les coses canviaren, si no, encara estaríem buscant el foc.

Quins són els desitjos, les pors i les frustracions que apareixen en el llibre?

«Ho espere tot d'aquests joves, perquè ells són qui van eixir a protestar i hem de fer que no s'oblidi».

Els que tenim tots: la por al futur, el desig de canviar les coses. En el cas dels joves manifestants, el seu desig era una educació pública de qualitat i tenien l'esperança d'aconseguir-la. La frustració va ser la resposta del món adult. Com a ciutadà, com a pare i com a professor, em vaig sentir impotent, perquè crec que a aquells joves se'ls deu encara una explicació, ningú ha donat la cara. Van ser castigats retallant-los un dret fonamental. Quan eixiren a demanar-lo, se'ls va reprimir durament, se'ls va criminalitzar i els van dir que eren l'enemic. Als joves els has de mostrar camins reals, no les porres.

Es tracta d'una novel·la dura...

Sí, perquè reflecteix aquests moments que estem vivint i que són molt durs. Tots hem sentit històries reals de la crisi i són

semblants a les del llibre, a la de Pilu, que ha de baixar als inferns, o al protagonisme que prenen els feixismes en èpoques de discontent. Són coses que estan i que hem de tenir ben presents.

En l'obra fas un paral·lelisme entre les revoltes dels 70 i les d'ara. Estem repetint la història?

S'havien aconseguit uns drets en àmbits com la sanitat o l'educació que ara estan tombant. Amb temes com l'avortament o la reforma laboral tornem enrere 30 o 40 anys, hi ha una involució. Per això ho espere tot d'aquests joves, perquè ells són qui van eixir a protestar i hem de fer que no s'oblidi. **Nada es pregunta si les protestes serviran d'alguna cosa. Ara que han passat quasi tres anys, què li contes- taries?**

Que sí, que serviran, que si no protestàrem estaríem pitjor. Al final és una lluita de forces, si no marquem els límits de fins on estem disposats a tragar, malament.

Quines manies personals podem trobar en *Primavera encesa*?

Sí, les nostres manies acaben eixint tard o d'hora. En *Primavera encesa* hi ha una certa italianofília, la presència de la música o la referència a la metamorfosi kafkiana. També hi ha jocs amb diferents argots i registres, i m'agrada enfrontar els personatges per sexes i edats o fer un caleidoscopi d'històries que en algun moment han de coincidir.

Un dels personatges diu que amb bons sentiments acostuma a fer-se mala literatura. És així?

Només amb bons sentiments es fa mala literatura, sí. Als sentiments cal unir l'elaboració. La literatura s'ha de fer amb sentiment, s'ha de fer amb cor, sang i fetge, però també treballant, t'has d'arromangar.

Joan Olivares:

«Alcanyís fou un pioner, un metge extraordinari, però no va escapar del fanatisme ni de l'oblit»

Deia aquell poeta que la Història necessita qui l'escriga. Que si no, senzillament, no ho és. Això és cert. També, deia un altre poeta que són les històries les que fan aquesta Història, així, en majúscula. Això també és cert. Així, necessitem una ploma per a construir el segle xv valencià i, també, algun fil d'on començar a tirar. En el cas d'*El metge del rei*, la ploma és Joan Olivares i el fil és el metge valencià Lluís Alcanyís, aquell convers que va fer el viatge d'una llum a una altra llum, de la de la medicina que intentava avançar entre els entebancs religiosos a la de l'amenaçador foc de la Inquisició.

Olivares, en aquesta novel·la amb pinzellades històriques i un volgut detallisme, narra –«recrea», diu ell– la vida del metge xatívi i, de passada, tota una època: el segle xv valencià. Li ha dit *El metge del rei*. «M'agrada aprofitar un personatge històric real per a fer una aproximació a un món pròxim». No és novetat, aquest procés, *chez* Olivares, i és que ja ho ha fet en novel·les anteriors. «En un primer moment em va cridar l'atenció el drama personal de Lluís Alcanyís», diu, «un personatge que passa del cim de la carrera professional a ser perseguit per la mà implacable de la Inquisició. Però ben prompte començà a atrapar-me el moment històric». I és que no és qualsevol. Hi ha, al País Valencià, un raonable enlluernament amb un segle que produí cultura a un nivell com abans no s'havia vist, i com després amb prou penes es veuria, tot al voltant d'una capital, València, «una ciutat amb una efervescència política, econòmica, urbanística, cultural i artística de primer ordre mundial». Tot plegat, un moment històric, per al Regne de València, «extraordinari», amb totes les accepcions del terme.

El retrat d'una època

Per tal de reproduir tot això, Olivares s'ha ajudat d'un intens procés de documentació. «Han estat anys», diu. No és gens estrany. En una obra fidel amb els detalls d'un temps, cada pinzellada demanava tota la seguretat possible. «No sóc historiador, i per a immersir-me en aquell món necessitava un material bàsic que no posseïa». Algun material, de fet, era introbable, com molt del que poguera fer referència a la vida d'un Alcanyís de la qual es conserva molt poc testimoni escrit. Potser per això no va fer una biografia –no ho és, en cap cas, *El metge del rei*–, i es decidí per la ficció: «De la seua vida privada no es conserva pràcticament res. Un Lluís Alcanyís poc documentat, i per tant poc biogràfic, era un punt de partida perfecte per a descriure la vida del s. xv en la frontera entre els mons jueu i cristià».

«Lluís Alcanyís era un punt de partida perfecte per a descriure la vida del s. xv en la frontera entre els mons jueu i cristià»

Ho ha fet. Amb detallisme, déiem, i amb volgut historicisme, també, però sense deixar mai de banda la ficció, perquè la Història és només la matèria primera de la història. De la seua història. Ací, doncs, els personatges reals, els qui van alçar un segle, es barregen amb els inventats. I llavors desfilen Ausiàs March, Bernat Fenollar, Melcior Miralles i un etcètera de noms

Carles Fenollosa ■

d'enciclopèdia. «Assumisc el risc d'atribuir a determinats personatges fets que en la realitat van ser protagonitzats per altres», afirma, rotund. I és que la prioritat, després de tot, és que el relat «resulte creïble, i només em propose que els fets explicats no entren en contradicció flagrant amb fets històrics coneguts o amb el sentit comú». Ho aconsegueix, clar.

Compensar els oblits de la Història

I per què? La voluntat primera de l'escriptor sempre és una qüestió punxeguda. Per què ha escrit, Olivares? «El primer i principal objectiu d'escriure és gaudir de l'escriptura en totes les seues fases: documentació, estructuració, redacció, correcció, i més correcció». En el cas d'*El metge del rei*, però, s'hi afeg alguna cosa més. Lluís Alcanyís no és qualsevol personatge, i la persecució religiosa que la Inquisició va practicar i que va portar-lo a la foguera tampoc. Ni molt menys. «Des del primer moment, em plantejava com devia ser la vida personal, privada, les relacions entre aquella gent que vivia permanentment en la frontera de la legalitat. Què devien sentir xiquets i grans, obligats per les lleis a viure de forma contrària a les seues conviccions religioses». Una història sovint oblidada.

Per això la novel·la d'Olivares pren un valor afegit, en fer retornar de les ombres un passat il·lustre que acabà assassinat pels guardians de la fe. Un passat real en certa mesura, ja ho hem dit, però també imaginat, inevitablement: «He intentat que fóra un personatge molt humà, ple d'emocions i, sobretot, de contradiccions des de la primera fins a l'última línia de la història». Humà, de carn i ossos, quotidià però

El metge del rei
Joan Olivares
Bromera, 2014

alhora extraordinari. «Alcanyís fou un pioner. El llibre *Regiment preservatiu i curatiu de la pestilència* és el primer tractat mèdic imprés als regnes de Castella i Aragó, i un dels primers d'Europa, a més a més anava dirigit a un públic no entès: un autèntic tractat divulgatiu». Un pioner, i un valencià il·lustre: «Fou el primer catedràtic de medicina de la Universitat de València, i un dels seus fundadors. S'interessà en l'estudi de l'anatomia amb cadàvers, la qual cosa era gairebé revolucionària en aquell temps...».

«A aquest valencià
il·lustre li devem un
major reconeixement,
com a tants altres
compatriotes il·lustres
que no han tingut la sort
de caure en el bàndol
adequat»

I tot allò no fou prou. Perquè contra el fanatisme mai no n'hi ha prou. Això ho sabia ben bé aquell tribunal de la fe que decidia entre la vida i el que ve després amb la creu en una mà i la torxa en l'altra. «La seua mort a mans de la Inquisició espanyola, el seu martiri final de més de mil dies esperant sentència, queden com un testimoni de la capacitat de manipulació, la intolerància i el fanatisme de determinades institucions». Alcanyís, doncs, no escapà. Escapa, ara sí, de l'oblit. Amb *El metge del rei* es posen en valor no només un segle xv de producció cultural en tots els sentits, de capitalitat econòmica

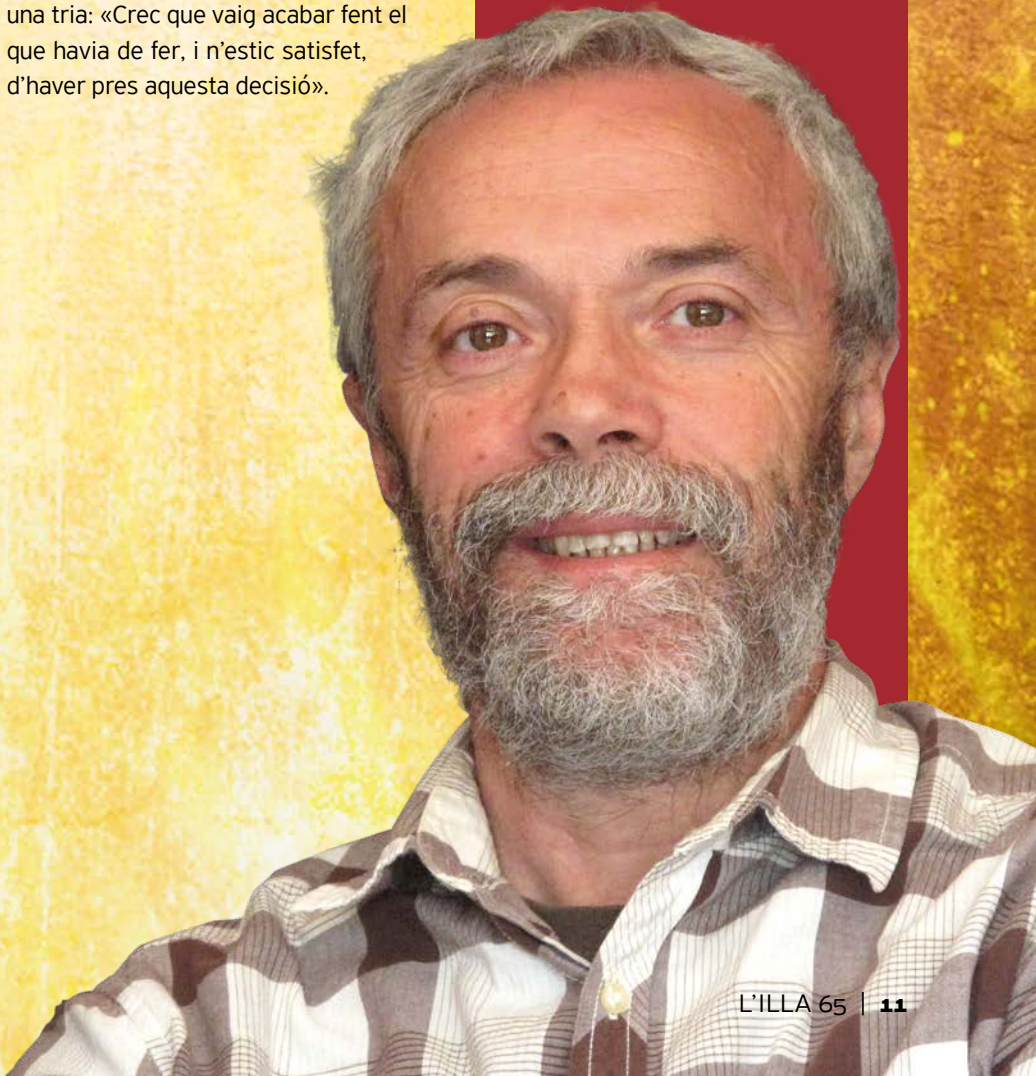
i apogeu polític, de noms de ressonàncies solemnes i fronteres llunyanes, sinó també les foscors de les persecucions als jueus que creuen Europa durant tota l'edat mitjana. Coaccions, persecucions i assassinats sovint amagats darrere de fastuoses paraules.

Per això Olivares no ho dubta: «Crec que València, el regne i la ciutat, li deuen un major reconeixement, com a tants altres compatriotes il·lustres que no han tingut la sort de caure en el bàndol adequat». Ell li acaba de retre homenatge amb paraules entre la realitat i la ficció, que dibuixen una vida i un segle. Una novel·la, una tria: «Crec que vaig acabar fent el que havia de fer, i n'estic satisfet, d'haver pres aquesta decisió».

Joan Olivares (Otos, Vall d'Albaida, 1956) no és nou en la narrativa valenciana. Entre altres, aquest professor de Secundària ha guanyat el Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira amb *Vespres de sang*, l'Andròmina de Narrativa amb *L'estrep*, el Ciutat de València amb *Pana Negra* i, en dues ocasions, el de Literatura Eròtica la Vall d'Albaida.

El metge del rei és una novel·la que, estirant el fil de les escasses dades biogràfiques que es coneixen de l'il·lustre metge xatívi Lluís Alcanyís, perseguit i assassinat per la Inquisició, recrea la vida a la ciutat i al Regne de València en aquell segle xv d'esclat econòmic i cultural. Cent anys de llum on no falten les ombres.

No és la primera vegada que Joan Olivares ens fa reviure el nostre passat a través de les seues novel·les.

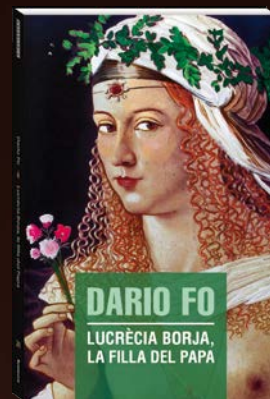

Lucrecia Borja, la filla del Papa

Lucrecia Borja, la filla del Papa

Dario Fo

Bromera, 2014

Lucrecia Borja va tenir una vida increïble, digna de ser contada. Per això, Dario Fo, fascinat per aquesta dona –filla d'un papa, tres vegades casada, amb un marit assassinat i un fill il·legítim–, li dedica la seua primera novel·la. El premi Nobel i gran dramaturg ens revela la humanitat de Lucrecia, lluny del clixé de dona dissoluta i incestuosa que l'ha perseguida al llarg dels segles. A continuació us oferim un tast de la novel·la, en el qual el papa Alexandre VI conversa amb la seua filla, molt desencantada.

–Realment t'estimo moltíssim! No sé el que faria per tu.

–Pare, un amor com el que m'ofereixes no m'interessa –li contesta–, és insuficient. Creus que és una existència digna la que m'has obligat a viure? Em fas passar tota la meua infantesa convençuda que l'home sense cap encant que es ficava al llit amb la meua mare era el meu veritable pare. Si més no, demostrava que m'estimava. I tu, mentrestant, et presentes davant meu i de tots els meus germans com el benèfic cardenal, un home de religió i de gran poder. I, radiant com el sol, de sobte et mostres tal com ets; en primer lloc no ets un generós amic de casa, sinó l'amant de la meua mare durant vint anys, i en aquest temps l'has embarassada quatre vegades al teu gust. I finalment descobrim que ets el cardenal més poderós de Roma, el proper papa, un seductor que col·lecciona aventures amoroses sense fi. Tant és així que t'enamores d'una bellíssima amiga meua, una nena, i la fas la teua amant. Per una qüestió de conveniència, fas que la ca-

sin amb el fill de la meua dida, un pobre desgraciat que no sap fer res, i que a més li falta un ull. I després és el meu torn. Decideixes, amb l'ajuda del meu germà Cèsar, digne fill teu, que et puc servir per implicar en el vostre projecte el duc de Milà, el qual normalment t'impedeix moure't al teu gust. Tries un nebot seu, que sigui també fill il·legítim, mira per on, del senyor de Pesaro, un altre Sforza, i me'l prepares per marit, sense ni tan sols preguntar-me, després d'haver-me'l presentat (para atenció, aleshores jo tenia tretze anys), si un home que em dobla l'edat em pot interessar. Vas tenir més delicadesa en els estables papals quan em vas mostrar un poltre de raça i vas afegir: «Aquest és el millor entre els cent cavalls del papa. Prova'l primer, i després, si no t'agrada i n'has vist cap altre que t'agradaria més cavalcar, endavant, li poses el cabestre, el fas raspallar com cal i te l'endús a casa». Però tornant a l'altre poltre, el jove Sforza, també aquell em convides a portar-lo a casa. Jo m'hi adapto, no és l'home que havia somniat, però, en primer lloc, s'enamora de mi, i després amb ell descobreixo per primera vegada el que significa ser considerada un ésser humà i no solament un peó per jugar al tauler dels teus interessos.

El papa, després d'un llarg silenci, parla en veu baixa a la filla:

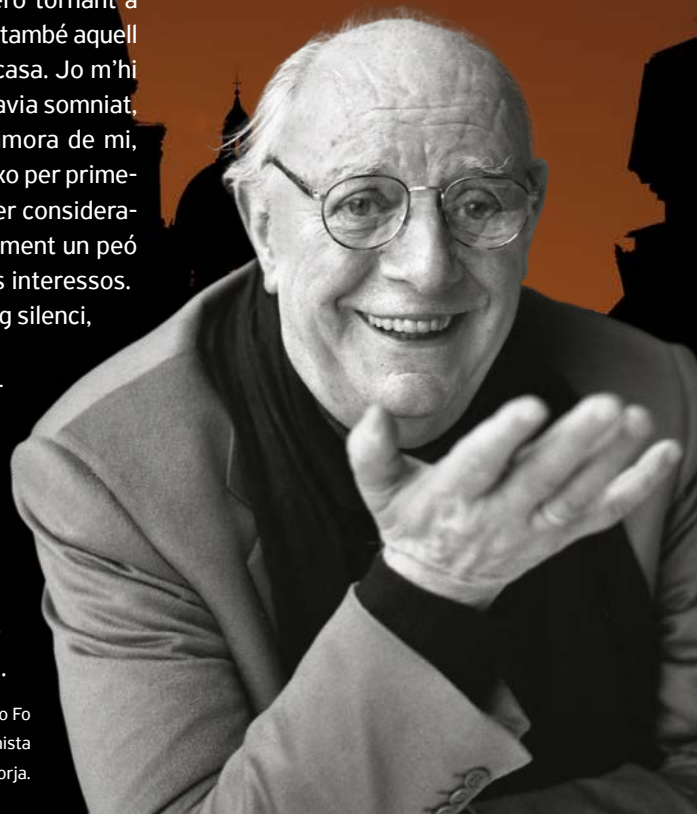
–He d'admetre que estàs demostrant que em coneixes millor del que em conec jo mateix. Així que no estic buscant en la retòrica i en l'emoció cap excusa pel que he fet, per com he portat i com estic portant la meua història.

Però et juro que faré qualsevol cosa per sortir d'aquest laberint en què em trobo rebent cops per totes bandes, sovint, creu-me, desesperat fins al punt de pensar seriosament a renunciar a tot.

–No em diguis, pare. Quan dius «renunciar a tot», penses a abdicar, o més aviat dimitir i retirar-te a un convent? Pare, ho sento per no tenir l'estat d'ànim apropiat per posar-me a riure.

–Està bé, ho he entès. Avui no és el meu dia, però espero que especialment tu hagis triat quedar-te dins d'aquestes parets per meditar i intentar comprendre i perdonar la bogeria que ens ha pres i ens ha arrossegat a tots lluny de la raó i de la compassió, fins i tot per a nosaltres mateixos.

I amb una sortida digna d'un actor del teatre grec, el papa se'n va mostrant unes llàgrimes que li solquen la cara.

Després de tota una vida dedicada al teatre, el gran Dario Fo s'atreveix a conrear la narrativa i, a més, prenent com a protagonista un personatge molt nostre, Lucrecia Borja.

Viatge a un futur inquietant

L'era dels ossos

Samantha Shannon

Trad. de Marta Pera Cucurell

Bromera, 2014

Història de Sam

Vicent Enric Belda

Bromera, 2014

Maria Villalba ■

Sembla que, després dels xiquets mags de J. K. Rowling i dels vampirs i homes llop d'Stephenie Meyer, el camí de la literatura juvenil estava clarament abocat a allunyar-se de la realitat. Èxits posteriors com *Els jocs de la fam*, de Suzanne Collins, o *Caçadors d'ombres*, de Cassandra Clare, no fan més que apuntar en la mateixa direcció. I aquesta és precisament la línia que segueixen dos nous títols juvenils que s'han incorporat al catàleg d'Edicions Bromera: *L'era dels ossos*, de Samantha Shannon (col·lecció «Esfera») i *Història de Sam*, de Vicent Enric Belda (col·lecció «Espurna»).

Tot i ser dues històries ben diferents, hi ha uns quants trets que comparteixen: el gènere de la ciència-ficció, estan ambientades en el futur i protagonitzades per joves i, el que és més preocupant, no ens deixen unes perspectives gens afalagadores per als pròxims anys. *L'era dels ossos*, ambientada en el 2059, ens mostra una societat totalitària que sotmet amb mentides la ciutadania i que aboca pràcticament la meitat de la població a la marginalitat. De la seua banda, *Història de Sam* ens presenta un món dominat per la intel·ligència artificial en el 2120, on els andròides, farts de veure com els humans s'han destruït entre ells i han destrossat també el planeta Terra, els han extingit mitjançant un virus letal. Com a mínim, fa pensar molt, aquesta coincidència.

Un fenomen internacional

La primera novel·la de la joveníssima Samantha Shannon (Hammersmith, 1991) ens trasllada al Londres de mitjan segle XXI, on el govern persegueix els humans clarivi-

«Tot i ser dues històries ben diferents, comparteixen el gènere de ciència ficció i, el que és més preocupant, no ens deixen unes perspectives gens afalagadores per al futur»

dents com Paige Mahoney, qui pot llegir els somnis dels altres i per això està obligada a subsistir en el submón de la il·legalitat. Després d'haver comés un crim en defensa pròpia, acaba en una presó gegantina controlada pels rafaïtes –una raça no humana–, que necessiten les aures dels clarividents per a alimentar-se. A més, està sota la custòdia d'un dels caps dels rafaïtes. Obeir les seues ordres i deixar-se ensinistrar per ell per tal de dominar el seu do serà la seua única opció per a tornar a ser lliure.

L'era dels ossos ha esdevingut un *best-seller* i ha sigut elegida el llibre de l'any

pels diaris *Daily Mail*, *Stylist* i *Huffington*, i considerada un dels millors llibres del 2013 en la llista que publica Amazon en la secció de ciència-ficció i fantasia. A més, els drets ja s'han venut a vint-i-huit països.

L'espècie humana en perill

En *Història de Sam*, Vicent Enric Belda ens presenta un androide, Sam, que va ser creat exclusivament –com la resta dels seus semblants– per tal de cuidar i protegir una humana, en aquest cas, Sara. Després d'anys en repòs, les autoritats de la Intel·ligència Artificial reactiven Sam. L'espècie humana està pràcticament extingida –només alguns lliberts sobreviuen a les muntanyes– i els robots estan reproduint el mode de vida humà, amb la intenció de restablir el poder a les persones tan bon punt la nova espècie que han creat, els humans beguins, puguin fer-se'n càrrec. El problema és que aquests nous éssers biològics són incapaços d'imaginar la violència, aquest és el motiu de la seua creació, per tant, tampoc poden sentir por ni desconfiança, i això els fa terriblement vulnerables.

Prompte Sam esbrina per què l'han reactivat: ha d'endinsar-se en les muntanyes i buscar la seua humana, Sara. Ella i la seua descendència seran la clau no només de tota l'existència del robot, sinó també de la supervivència de la humanitat.

1994 - ALBENA - 2014 T E A T R E

TEMPORADA 2014-2015

CELEBRA AMB NOSALTRES ELS 20 ANYS DE LA COMPANYIA!

TEATRE TALIA del 17 al 28 de desembre
Del 1 al 18 de gener (versió castellana)

M'esperaràs?

Amb Carles Alberola, Alfred Picó, Cristina García, Rebeca Valls / Laura Romero.
Direcció: Carles Alberola i Carles Sanjaime. **Una comedia sobre l'amistat, l'amor, l'esperança, la fidelitat i la ficció.** Premi Palanca i Roca de Teatre Ciutat de Alzira 2013.

A PARTIR DE 14 ANYS

TEATRE MICALET del 6 al 10 de maig

kafka i la nina viatgera

De Jordi Sierra i Fabra. Adaptació de Guillem J. Granells. Direcció: Carles Alberola i Fernando Bernués. Amb Pep Ricart, Núria Herrero i Rut Quiles. Col·laboració amb Tantakka / Eme2. **Un relat extraordinari que va obtenir el Premi Nacional de Literatura infantil i juvenil, basat en els fets reals de Franz Kafka i una xiqueta.**

DESPEDIDA DE L'ESPECTACLE

A PARTIR DE 10 ANYS

TEATRE TALIA del 13 al 31 de maig
Del 3 al 7 de juny (versió castellana)

De Carles Alberola i Roberto García. Amb Carles Alberola, Carme Juan, Alfred Picó, Noèlia Pérez, Verònica Andrés i Inés Díaz.

**L'ESPECTACLE MÉS REPRESENTAT D'ALBENA TEATRE
TANCA LA CELEBRACIÓ DELS 20 ANYS!**

A PARTIR DE 14 ANYS

FUNCIONS MATINALS EN TOTS ELS ESPECTACLES. PREUS ESPECIALS PER A GRUPS ESCOLARS I UNIVERSITARIS. POSSIBILITAT DE COL·LOQUI POSTERIOR (SENSE COST ADDICIONAL).

La guerra com a espill literari

La guerra. Encara que la majoria de nosaltres no hem viscut directament cap episodi bèl·lic, la guerra és un fet quotidià al llarg de la història de la humanitat. Ni tan sols el pacifisme més militant pot negar que es tracta d'una situació quasi consubstancial a la nostra pròpia condició. Per això, des dels orígens de la literatura (pensem en les grans tradicions èpiques, com ara la *Ilíada* o l'*Eneida*), la guerra ha estat un tema universal.

Ara bé, què entenem per guerra? El diccionari la defineix com «la lluita armada entre dos o més pobles, entre els exèrcits de dos o més estats». La idea de lluita armada ens recorda que la guerra és l'exasperació del conflicte col·lectiu, la constatació de la impossibilitat de solucionar els problemes per la via del diàleg, de la reforma, de la persuasió o de la coerció legal. En el pla col·lectiu, però també en l'individual, la guerra és el pas a la violència física o simbòlica que una persona pot exercir sobre una altra. Per això ha esdevingut una metàfora literària dels conflictes interns: «pau no conec, i no puc moure guerra», diu un vers de Petrarca, en la traducció de Miquel Descloet.

És una paradoxa, trista i curiosa com quasi totes les paradoxes: la guerra és el fracàs de la civilització (entesa com el predomini de la cultura per damunt de la força animal), però també és una mostra refinada de les capacitats humanes, les mateixes que sostenen la civilització, en la mesura que la guerra agusa l'enginy, estimula la ciència i dóna lloc a estructures socials realment sorprenents, moltes de les quals perduren després de l'armistici, sovint tancat en fals (exèrcits, guerrilles, resistències, estraperlistes...).

Ens veurem allà dalt, de Pierre Lemaitre, Premi Goncourt 2013, que ara publica Bromera, gira al voltant d'aquesta paradoxa.

La gran literatura al voltant de la guerra la utilitza com a pretext per a explicar allò que és realment rellevant en literatura: el conflicte dels personatges

La guerra, clàssic de la literatura

Molt sovint es diu que la literatura bèl·lica (o la literatura que té com a escenari la guerra) denuncia l'absurd de la contesa, la desgràcia dels combatents, la misèria humana. És cert i, per això, són elements que trobem en moltes obres que tracten la qüestió. Però la gran literatura al voltant de la guerra la utilitza com a pretext per a explicar allò que és realment rellevant en literatura: el conflicte dels personatges. La guerra demostra a quin extrem arribem

Gonçal López-Pampló ■

les persones en les nostres contradiccions, en les nostres velles i miserables passions. És el cas de la novel·la de Lemaitre. O el d'un clàssic com *L'america tranquil*, de Graham Greene, on se'ns conta una història d'amor i violència en els anys previs a la guerra de Vietnam, quan el conflicte polític, social i cultural a l'est asiàtic era ja inevitable. I es fa des de la perspectiva d'un periodista madur que es mostra distant –i alhora compromès– davant d'unes circumstàncies que vol sentir com a alienes, però que se li acaben revelant com a pròpies. En aquell context afloren les seues pors i les seues febleses, les quals acaben captant més l'atenció del lector que no el quadre general o les motivacions polítiques i històriques del desastre. Aquesta és, també, la virtut principal de la novel·la de Lemaitre, que explica el seu gran èxit entre lectors d'arreu del món.

Pierre Lemaitre:

«La força dels personatges és la clau d'una novel·la»

Ens veurem allà dalt

Pierre Lemaitre

Trad. d'Albert Pejó

Bromera, 2014

Gonçal López-Pampló ■

Pierre Lemaitre (París, 1948) és un escriptor tardà –va començar a publicar passats els quaranta–, que s'ha donat a conèixer sobretot com a autor de novel·la policíaca. La trilogia de l'inspector Verhoeven –que Bromera publicarà pròximament– ha tingut molt de ressò a França i Anglaterra, on s'ha destacat l'encert en la creació dels personatges, la construcció de la intriga i l'atmosfera violenta. Amb *Ens veurem allà dalt*, llibre guardonat l'any passat amb el prestigiós Premi Goncourt de l'Acadèmia Francesa, Lemaitre no abandona del tot aquest registre, però fa un pas més enllà.

La novel·la comença amb una sèrie d'escenes bèl·liques bastant crues, situades al final de la Primera Guerra Mundial. A continuació, dona pas a la trama principal, en la qual tres personatges, que havien coincidit al camp de batalla, tornen a trobar-se en la França grisa de la postguerra, mirant de tancar les ferides físiques i morals de la contesa amb astúcies pròpies de la tradició picaresca –evocada pel mateix autor–, que van entrelligant-se en una progressió tensa que capta l'atenció del lector com en les millors novel·les policiaques. S'hi veu l'ofici.

Lemaitre, l'escriptor rellotger

Un ofici, diu Lemaitre, que s'assembla al del llanterner, obligat a unir peces diferents, sovint amb estructures complexes, per a donar lloc a un mecanisme senzill, per on còrriga l'aigua sense problemes, sense embussos ni fuites. A la bella seu de l'Institut Francés de Madrid, un matí alegre de tardor incipient, tenim ocasió de conversar amb ell. Lemaitre està de visita promocional per *Ens*

veurem allà dalt i participa en la trobada literària de Segòvia, el Hay Festival. Sembla un home vital i apassionat, amb un discurs intel·ligent i ben construït sobre el fet literari i sobre la seua pròpia obra. Després de comparar l'ofici del novel·lista amb el del llanterner, amb no poca ironia, ens proposa un símil més «elegant»: l'escriptor és com el rellotger, que ha de construir un mecanisme complex i ben bé perfecte per a després amagar-lo sota la simplicitat de les agulles i els números de les hores. Però amb això, conclou taxativament Lemaitre, «no n'hi ha prou». «Tots hem llegit novel·les d'Agatha Christie o d'Arthur Conan Doyle, amb arguments perfectes –diu–, però amb uns personatges que no es fan estimar. En una novel·la importa molt la força dels personatges, tant, o fins i tot més, que la construcció de la intriga.»

Hi ha alguna cosa fílmica en la narrativa de Lemaitre. De fet, està treballant en un projecte d'adaptació a la gran pantalla d'*Ens veurem allà dalt*

Personatges inoblidables

Ens veurem allà dalt ens presenta un seguit de personatges molt ben construïts, des de la seua trobada inicial a la primera línia de foc fins que les seues vides se separen i es tornen a unir durant el primer any de post-

guerra. Albert, Édouard i Henry són personatges que el lector difícilment oblidarà: el primer resulta tendre i ingenu; el segon, desfigurat per les ferides i per una estranya ambició artística, és realment fascinator; el tercer, cínic i manipulador, molt semblant a persones públiques que ocupen les primeres planes dels diaris, ens resulta tan repulsiu com proper. Els secundaris, com ara la xiqueta veïna d'Albert i Édouard o la muller d'Henry i el seu sogre, també són molt característics, com en una bona pel·lícula.

Hi ha alguna cosa fílmica en la narrativa de Lemaitre. Segons ens comenta, està treballant en un projecte d'adaptació a la gran pantalla d'*Ens veurem allà dalt*, cosa que l'il·lusiona, tot i que estan a l'espera d'obtenir el finançament necessari. Alhora, ens parla d'una altra iniciativa, potser més ambiciosa: *Ens veurem allà dalt* és el primer lliurament d'un gran fresc sobre la França del segle

xx i la primera part del xxi. Probablement la novel·la següent serà la més pròxima a nosaltres, la que tancaria cronològicament el marc temporal del projecte. Pel que fa als personatges, es posa en la pell del lector i es planteja establir lligams entre personatges secundaris, que aniran creixent al llarg de les diferents novel·les.

**La crítica internacional
ha situat aquest
best-seller en un dolç
equilibri entre l'alta
literatura i la
literatura popular**

Èxit sense fronteres

Idees de futur a banda, preguntem a Pierre Lemaitre com se sent davant de l'èxit aconseguit per una novel·la que la crítica ha situat en un dolç equilibri entre l'alta literatura i la literatura popular. Els centenars de milers d'exemplars venuts a França l'han convertida, quantitativament, en un *best-seller*, i l'èxit es repeteix en les nombroses traduccions que s'estan publicant, com ara la d'Albert Pejó, que edita Bromera. El guanyador del Goncourt –que va confessar al diari *Ara* que rebre el premi era

«com un accident»– admet «una certa incomoditat» davant de l'etiqueta de *literatura popular*. S'hi sent còmode si això significa que arriba al gran públic sense perdre la possibilitat d'oferir nivells de lectura diferents. *Ens veurem allà dalt* és, en efecte, una lectura oberta a tota mena de lectors, que manté el nostre interès i es mostra plena de matisos, sobretot des de la riquesa d'uns personatges que van més enllà de la intriga o del pretext bèl·lic del principi. Uns personatges que, com en tota la bona literatura, tracte la guerra o no, ens commouen en la mesura que ens parlen de nosaltres mateixos.

Pierre Lemaitre (París, 1951) és autor de vuit novel·les –cinc de gènere negre– reconegudes amb nombrosos guardons. A més del reconeixement de la crítica i els lectors, ha rebut el Premi Goncourt, la distinció més elevada de les lletres franceses, per *Ens veurem allà dalt*.

La crítica ha dit...

«Lemaitre no decebrà el lector: posseeix nervi narratiu i el ritme no decau al llarg d'aquest llibre fet d'amistat i bogeria, d'innocència i patriotisme delictiu, de generositat i morfina, de classisme, amor, misèria moral i redenció.» Llätzer Moix, *La Vanguardia*

«Arrossegat per la intriga (també per la bellesa i inclús per la insinuació de l'horror), el lector caurà en la trampa de llegir una pàgina més. I una altra. I una altra. Fins al final [...]. Chapeau, monsieur Lemaitre!» Enrique de Hériz, *El Periódico*

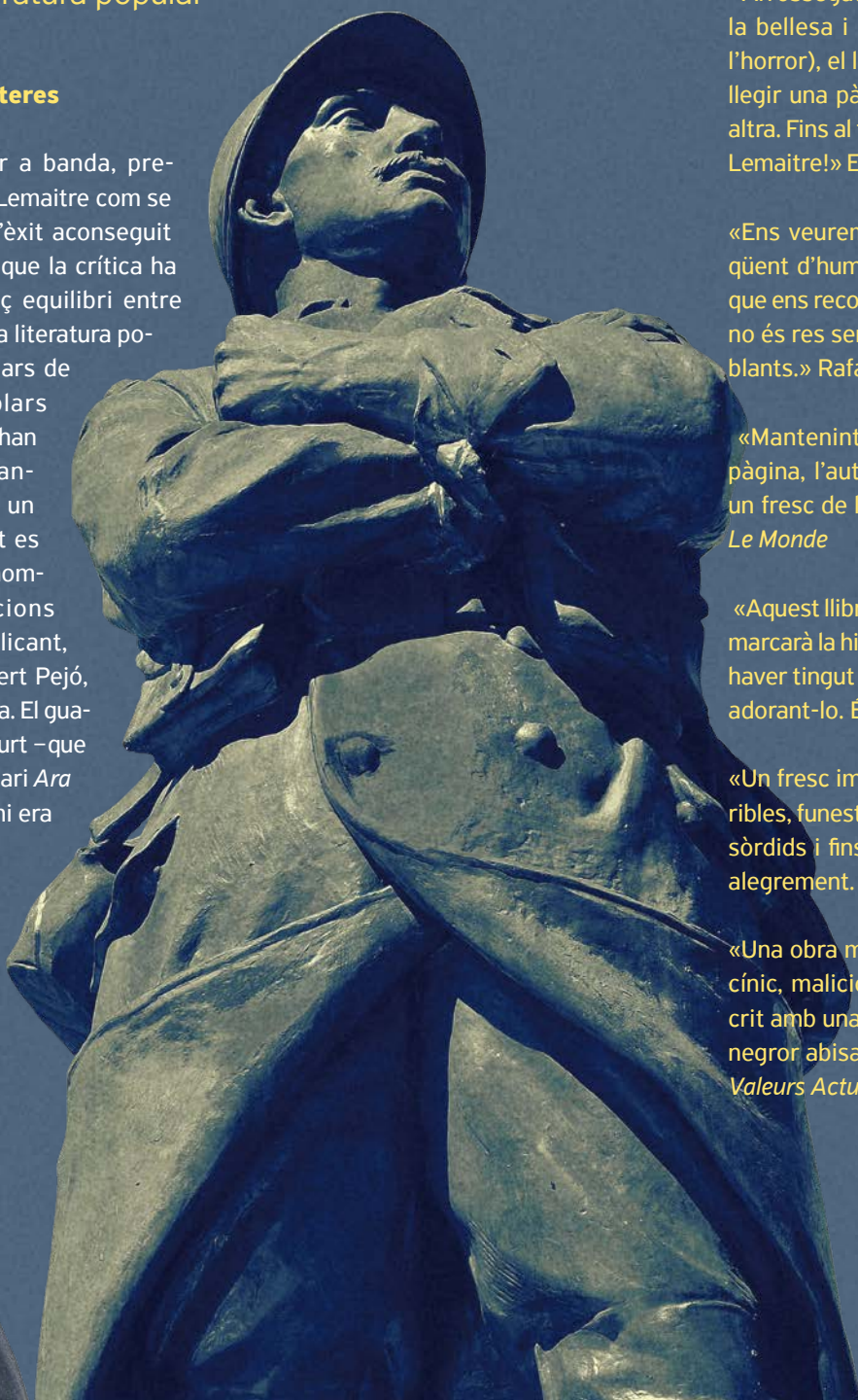
«Ens veurem allà dalt és una lliçó eloqüent d'humanitat i un relat molt bonic que ens recorda aquesta màxima: l'home no és res sense amor cap als seus semblants.» Rafael Narbona, *El Cultural*

«Mantenint el suspens fins a l'última pàgina, l'autor construeix amb mestria un fresc de la França de la postguerra.» *Le Monde*

«Aquest llibre, sense cap mena de dubte, marcarà la història de la literatura. Podria haver tingut mil pàgines més i seguiríem adorant-lo. És magnífic.» *Paris-Match*

«Un fresc impressionant. Elements horribles, funests, sentimentals, grandiosos, sòrdids i fins i tot burlescs es barregen alegrement. Impacta.» *Le Point*

«Una obra mestra. Un llibre de to greu i cínic, maliciós en alguns moments, escrit amb una prosa enlluernadora, d'una negror abisal i d'un talent excepcional.» *Valeurs Actuelles*

Conéixer la guerra per a estimar la pau

Marta Estrelles ■

La major part dels nostres infants i joves no han viscut mai la guerra, ni en coneixen personalment les conseqüències terribles: famílies trencades, camps de refugiats... Tanmateix, el que en principi és una sort, pot esdevenir un perill si no aconseguim inculcar-los el valor inestimable de la pau. Sovint els mitjans de comunicació mostren imatges crues sobre guerres en altres llocs del món, però poden colpir excessivament els nostres xiquets o, pitjor encara, immunitzar-los contra el patiment alié. En aquest sentit, en la literatura trobem un aliat perfecte per a viure la guerra a través d'històries adequades a l'edat del lector i per a empatitzar amb els protagonistes que la pateixen.

Conscienciar des de les edats més primerenques

La xiqueta que només es va poder endur una cosa, d'Eulàlia Canal, és un exemple magnífic per a plantejar el tema als primers lectors. En un llibre que enamora amb les il·lustracions a tot color de Valentí Gubianas, de sobte, durant unes pàgines, tot es torna gris quan Lena conta la història de l'àvia, que va fugir a França per la guerra i va haver de deixar tots els seus joguets. Només va poder agafar una cosa. No és rellevant de quin conflicte bèl·lic es tracta, ni quines repercussions polítiques va tenir, però aquest conte divertit i alegre sobre la màgia de la lectura deixa clar que la guerra és terrible i que marca la vida de les persones per a sempre. Per descomptat, en la col·lecció «Cartera de Valors», la pau és un dels valors tractats i en *La bruixa enrabada*, de Joles Sennell, els més menuts descobriran que amb la violència no s'aconsegueix res positiu.

Per a lectors més experimentats, en «El Micalet Galàctic» trobem l'èxit internacional *Quan Hitler va robar el conill rosa*, de Judith Kerr. A través de la mirada infantil d'Anna, la protagonista, celebrem el seu desé aniversari mentre descobrim què és un refugiament o experimentem la impotència de tants jueus davant la confiscació de propietats quan Anna plora imaginant Hitler amb el conillet de peluix rosa que tant estimava.

En la literatura trobem un aliat perfecte per a viure la guerra a través d'històries adequades a l'edat del lector i descobrir-li el valor de la pau

La guerra contada als joves

«Amb guerra o sense, la solució final sempre es troba en un despatx, escrita en un paper, signada pels quatre polítics que ho van provocar tot. No compten amb tu per a res. Viu o mort, no comptes», explica amargament un excombatent en el *best-seller* de Jesús Cortés *Roses negres a Kosovo*. Amb el públic juvenil, els conflictes bèl·lics, així com les seues causes i conseqüències, es poden mostrar més clarament i també amb més dosi de denúncia. En obres com *Roses negres a Kosovo*, detencions, desaparicions, massacres, deportacions..., més enllà de l'argument, ens parlen de la desraó de la guerra. També en «Espurna», *Una llar en*

el món, de Pepa Guardiola, ens acosta conflictes que sovint apareixen en les notícies però que semblen massa llunyans. En «Bromera Teatre», l'adaptació teatral del mundialment conegut *Diari d'Anna Frank* conté el testimoni tendre i alhora terrible d'una adolescent jueva durant la Segona Guerra Mundial.

A més, com que la guerra està tan lligada a la Història, en la col·lecció de narrativa històrica «Esquard» trobem molts títols que en parlen. *Cicatrises de 1714*, *Vent d'Almansa*, *Temps de conquesta* i *Si la gran deessa ho vol*, entre molts altres, ens faran viure conflictes bèl·lics més enllà dels fets històrics i ser ben conscients que afecten terriblement la història en minúscula de persones anònimes. I, sobretot, ens faran valorar la pau i desitjar que la guerra siga només un tema de gènere històric o de ciència-ficció.

Dibuix: Valentí Gubianas

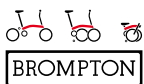

Lena és la protagonista de *La xiqueta que només es va poder endur una cosa*, un conte molt tendre on es parla de la guerra que va viure la seua àvia.

BRbikes

bicicletes urbanes i elèctriques

Especialistes en:

Plega la Brompton... i al bus o al tren

- La bicicleta més compacta i fiable.
- Plegada ocupa el mínim espai.
- Lleugera, veloç i fàcil de plegar i d'usar.
- Viatja amb tu al metro, al bus, a l'avió...
- Personalitzable: talla, manillar, velocitats, colors...

Bici elèctrica, més per menys

- Podràs recórrer més distància en menys temps.
- El motor ens impulsa fins als 25 km/h.
- Pots recórrer més de 500 km per menys d'1€.
- És segura: el motor s'acciona amb el pedaleig.
- És silenciosa: no emet sorolls ni gasos.
- No et canses si no vols, i fas un exercici moderat.

Fixie, exclusivitat total

- Una bicicleta dissenyada al teu gust.
- Assessorament durant la configuració.
- Disseny a la carta per ordinador.
- Peces de qualitat i alta resistència.
- Increïblement lleugera.
- Pots escollir els colors de tots els components.

Bicicleta urbana, comoditat i elegància

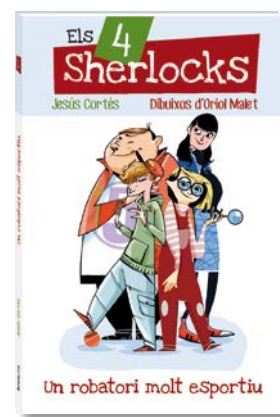
- Gran varietat de models, per a tots els gustos.
- Vehicles elegants, a preus assequibles.
- Són còmodes i versàtils.
- Ideals per a desplaçar-te per la ciutat.
- Per a passejar i per a fer exercici.
- Una bicicleta per a compartir.
- Dissenys moderns, actuals i vintage.

**Bicicletes, complements,
recanvis i molt més a**
www.brbikes.es

«Els 4 Sherlocks», una combinació original de misteri i esport

Un robatori molt esportiu

Jesús Cortés
Bromera, 2014

Rosa Mengual ■

Els alumnes de 6é C del col·legi Ausiàs March han de participar en un torneig benèfic de futbol, però mentre uns es veuen com les estrelles del campionat, quatre amics –Gomo, Mati, Wen i Fran– ho veuen com un repte impossible, ja que les seues habilitats amb la pilota són molt limitades, per no dir que no tenen ni idea de futbol. «No podem fer un concurs de redacció?», plantejava un dels 4 Sherlocks.

Així és com naix «Els 4 Sherlocks», una nova col·lecció publicada per Edicions Bromera que estarà formada per una sèrie de deu llibres on l'esport i la literatura van lligats a través del misteri i la resolució dels casos que ocorren als protagonistes. En el número que estrena la col·lecció, *Un robatori molt esportiu*, el futbol és l'esport protagonista i serveix per a situar la història i presentar els quatre protagonistes. Amb narracions d'estructura senzilla i trames acompanyades de misteri i intriga, l'escriptor Jesús Cortés, autor de nombrosos títols de literatura infantil i juvenil i guanyador de premis literaris com el Fundació Bancaixa de Narrativa Juvenil, endinsarà els lectors en relats ben construïts on es convertiran en detectius i resoldran casos misteriosos mentre, curiosament, es familiaritzen amb algun esport. Els llibres contenen atractives i significatives il·lustracions d'Oriol Malet, que de manera visual aportaran als textos una visió pròxima al còmic.

Fomentar la lectura i l'esport

Les històries d'«Els 4 Sherlocks» tracten de vincular dos conceptes importants

però que sovint per als alumnes estan molt separats: literatura i esport. Realment, l'objectiu és doble: d'una banda, fomentar l'esport presentant-lo d'una manera interessant a través de la literatura de misteri per tal de despertar l'afició per la seua pràctica i, d'altra banda, que l'esport pugui ser precisament l'atractiu per a fomentar la lectura entre els alumnes més reticents a agafar un llibre. «Els 4 Sherlocks» no són, per tant, manuals esportius, sinó narracions literàries de misteri en què l'esport té un protagonisme important.

«Els 4 Sherlocks» no
són manuals esportius,
sinó narracions
literàries de misteri
en què l'esport té
un protagonisme
important

En els relats, els personatges protagonistes formen un grup aficionat a les històries de misteri i intriga, on Sherlock Holmes és el detectiu favorit. Gomo, Mati, Wen i Fran formen un equip sòlid on tots actuen en igualtat de condicions. Són quatre grans amics que comparteixen lectures i, gràcies a resoldre el cas misteriós del robatori que ocorre en el primer títol, també comparteixen l'afició per l'esport, una afició que anirà enriquint-se en títols posteriors. L'esport com a joc, la resolució de conflictes i la capacitat de demostrar-se que treballar en equip ajuda a aconseguir

objectius comuns, són elements destacables d'aquesta col·lecció.

El futbol és l'esport protagonista del llibre *Un robatori molt especial*, però en títols posteriors altres esports tan coneguts i populars com ara el bàsquet, l'handbol, el voleibol, l'atletisme, el tenis, la gimnàstica, la natació i el tenis de taula també ho seran. A més, l'estructura dels llibres de la col·lecció «Els 4 Sherlocks» té aspectes diferenciadors que els donen un toc d'originalitat, ja que d'una banda els lectors tindran la narració i les il·lustracions que acompanyen el text, i d'altra banda, al final del llibre, trobaran un glossari amb la descripció de l'esport protagonista del llibre, les regles principals del joc, la posició dels jugadors, el camp, les tècniques principals, les infraccions de les regles, etc.

Dibuix: Oriol Malet

La lectura com a metàfora de vida

«La lectura com a metàfora de vida» és finalista del Premi Llegir 2013, un guardó amb què la Fundació Bromera incentiva la redacció d'articles sobre la lectura i que ja va per la tercera edició. Josep Ballester, autor d'aquest text, comparteix amb els lectors anècdotes i reflexions molt personals al voltant del fet de llegir. Per qüestions d'espai, només en reproduïm alguns fragments, però us convidem a llegir-lo sencer en el web de la Fundació Bromera per al Foment de la Lectura.

[...]

Malaltia

Hi ha malalts de la lletra. Sovint els escriptors i els lectors ho són. Aquesta afecció s'ha dit de moltes maneres, m'agrada la qualificació de literatosi, que, si no recorde malament, va encunyar Juan Carlos Onetti. La literatura i el fet de llegir pot provocar síndrome d'abstinència. I ben dura, per cert. És com la insulina o els corticoides; la manca de la dosi, no sols angoixa, sinó també paralitza. Hi ha hagut algun convallescent que ha arribat a pensar que no hi ha res real si no ho llegeixes o ho escrius. La sang té una profunda metamorfosi: un procés limfoproliferatiu de cèl·lules b, amb caràcters morfològics compatibles amb el fet creatiu. Els símptomes són ben coneguts per aquells que la pateixen. No entraré en els detalls, sempre escabrosos. I ben impúdics, tot siga dit.

Lletra impresa

Hom ha comentat més d'una volta que el vell Johannes Gutenberg en algun moment va dir: «He format un exèrcit de vint-i-sis soldats de plom capaços de conquerir el món». La impremta, com tots sabem, no

sols va conquerir el món, també el transformà fins al moll de l'os. Així mateix ens l'ha mostrat, ens l'ha fet imaginar, inclús ens l'ha recordat. Però per damunt de tot l'ha fet molt més lliure.

Rellegir

Un dels grans plaers d'aquesta vida és rellegir. Busque aquell ambient o atmosfera que em va commoure una vegada. Aquells paràgrafs que em van produir un colp al cervell pel que s'hi suggeria. Passa que no sempre això es torna a repetir, ja que nosaltres no som els mateixos, però tampoc no et defrauden, afegeixes la nova lectura a aquella antiga, i la fruïció no es deixa buscar en excés.

Solitud

Un autor amic de Tolkien, encara que no tan cèlebre, va escriure *A Grief Observed*, un llibre bastant insòlit, una espècie d'anotacions curtes, com aquestes, al voltant de la poetessa Joy Davidman, la seua esposa, que havia conegut sols nou anys abans. L. C. Lewis aborda l'etapa de la seua vida que reconstrueix la pel·lícula *Shadowlands*, en la versió original, i *Tierras de penumbra* a l'Estat espanyol, de Richard Attenborough, protagonitzada per Anthony Hopkins i Debra Winger. Les reflexions íntimes sobre el buit, el record, la solitud insuportable, el sofriment que ha provocat la desaparició de manera sobtada de la persona que més s'estima, esbossa la desraó que ens pot governar.

En el film que retrata l'encontre intel·lectual i amorós entre tots dos apareix un estudiant, bastant díscol, que s'adorna a les classes del professor universitari, ja que aprofita les hores de la nit per a llegir d'una

forma compulsiva, i a la pregunta de «per què llegim?» contesta sense dubtar-ho un moment, «llegim per a no sentir-nos sols». No és l'única resposta possible, però sí una radiografia penetrant d'algunes ànimes que habitem aquest món.

Misteris

Això del fet de llegir és curiós i si ho analitzem sempre trobem entre les vísceres del factor més racional alguna cosa esotèrica. Valga com a exemple aquella anècdota que em contà un altre amic quan un dia de tardor, tot assegut en un autobús, camí de prendre el cafè amb la seua núvia, va tenir una experiència estranya: «Em vaig trobar en l'interior de la ment amb una persona molt diferent i sentint com passaven a través de mi els seus pensaments i les seues paraules. Vaig baixar a l'estació del Nord, vaig comprar un llibre, em vaig instal·lar en un banc i em vaig posar a llegir...». Aquell conegut del meu amic no va parar durant tres dies, al cap dels quals va remetre la febre. Aquelles setanta-dues hores van ser hipnòtiques i irredemptes. Continua llegint.

(Pots llegir l'article sencer a www.fundaciobromera.org)

**Espai elaborat per la
Fundació Bromera per al
Foment de la Lectura.
www.fundaciobromera.org**

terravalenciana

www.terravalenciana.com

Aposta amb sabor de Terra Valenciana

Qui no ha devorat mai un llibre? O paladejat amb gust alguns fragments exquisits? No ens costa a vegades digerir les conclusions d'algunes lectures? El plaer de la lectura s'assimila fàcilment al delit gastronòmic, dues expressions culturals que apel·len als sentits. Conscients que vivim immersos en una cultura en què el públic reclama productes que li aporten vivències, la nova aposta del Grup Bromera marida literatura i gastronomia per tal de propiciar una experiència que passa del paper al paladar.

Els millors sabors, només a un clic

Els protagonistes de la col·lecció més saborosa són els productes valencians de qualitat. Arranca amb vora quatre-centes referències, entre foies, vins, torrons, mermelades o condiments, que faran les delícies dels *foodies* més exigents. Fruit de l'agricultura ecològica o d'una acurada elaboració artesana, la seua qualitat ha sigut decisiva per a integrar-los en la selecció de Terra Valenciana, un projecte ambiciós de comerç electrònic nascut amb l'objectiu de potenciar la difusió i el consum dels productes gourmet valencians.

Després de fer un munt de quilòmetres a la recerca del bo i millor de cada comarca, aglutinats en un portal únic trobem articles que hui tenen un consum limitat a l'àmbit local o comarcal. Darrere, per descomptat, hi ha una voluntat vertebradora coherent amb la trajectòria de Bromera, que dona així una nova embranzida a la seua aposta per la cultura. No debades, Terra Valenciana vol ser un aparador de la nostra riquesa gastronòmica i cultural, un web on descobrir el producte, però també el seu entorn d'origen.

Per tant, còmodament asseguts al sofà de casa, només cal alçar la vista del llibre i fer clic per a deixar-se captivar, posem per cas, per la riquesa i la varietat de matisos del conjunt d'olis que ens regala el terreny. Provenen de Sogorb, de Moixent, del Vinalopó, hi ha olis aromatitzats amb les herbes de la serra de Mariola, d'autor de la Vall de Gallinera o un sorprenent oli de xufa de l'Horta Nord.

Tradició i innovació

Des dels menjars més trencadors fins als més tradicionals, tots mereixen ser esmentats. I tastats. Molts resultaran vertaderes sorpreses, desconeguts per al gran públic, bé perquè provenen de microempreses amb producció limitada, bé perquè, senzillament, ningú no és profeta a la seua terra. Només cal atendre al cas de La Jalancina, una empresa quasi centenària que treballa exquisides fruites en conserva amb les quals s'ha arribat a afalagar molts premis Nobel. De la mà del popular xef José Andrés ocupen prestatgeries de racons gourmet dels Estats Units, mentre que a casa passen quasi desapercibudes. Altres productes més innovadors, com ara els foies preparats

pel navarresí Marcos Villaplana, no han gaudit encara de la publicitat merescuda, però sí del vist-i-plau d'aquells paladars que han tingut ocasió de degustar el seu foie al codonyat o al gintònic. Atrevides són també les variadíssimes cerveses artesanes que hui s'elaboren en nombrosos obradors valencians. Després d'investigar i detectar aquells processos de producció que sobreixen en qualitat, la selecció de Terra Valenciana servirà per a no perdre's en un sector en plena eferescència.

www.terravalenciana.com

Per a obrir boca, només cal que fem una ullada al seu web i ens enregistrem gratuïtament per a estar ben informats de les novetats més abel·lidores. Entre delicadeses i destil·lats, de segur que trobarem la inspiració per a gaudir d'un Nadal deliciós. I per a regalar (o regalar-nos), podem atrevir-nos a optar pel servei més complet: el Club Gourmet Terra Valenciana, un enviament de productes exquisits –cada mes o cada dos mesos– que sorprendrà qualsevol *bonvivant*.

Només en 48 hores, temps d'entrega de les comandes, podrem degustar el millor sabor de la Terra Valenciana. Bon profit!

El valencià de sempre **Eugeni S. Reig**

Col·l. «Materials»
864 pàg. Bromera, 2014

Aquesta obra és la versió actualitzada i ampliada de *Valencià en perill d'extinció*, d'Eugeni Reig, clau per al coneixement de la nostra llengua. Molt útil per a qualsevol lector –aficionat o tècnic, professor o alumne–, demostra que la llengua és un recurs molt ric alhora que alerta del perill d'empobriment del valencià. Per això també proposa un model a seguir per a protegir el nostre cabal lèxic.

Afig 740 entrades noves a les 1.440 entrades de la segona edició de la versió anterior, que ara presenten addicions i accepcions noves i, en la majoria dels casos, exemples literaris d'autors valencians.

Aquest nou volum naix de la constatació per part de l'autor que la manera de parlar dels joves de hui en dia s'allunya perillosament del nostre parlar tradicional. L'obra recull mots i locucions en desús i que, en alguns casos, no figuren tampoc en els diccionaris normatius i, a vegades, en cap diccionari. L'objectiu és promoure la conservació del lèxic que arreplega l'obra i fer palés que, sense la implicació tant d'escriptors, docents, parlants i mitjans de comunicació com de responsables de la normativa, la seua supervivència no està assegurada i tampoc el nostre llegat més preuat: la riquesa de la nostra llengua.

La fraseologia. Principis, mètode i aplicacions

Maria Conca i Josep Guia
Col·l. «Essencial», 16
120 pàg. Bromera, 2014

Introducció a la fraseologia que proporciona els coneixements teòrics bàsics, descriu el mètode a seguir i informa dels principals camps d'aplicació. Un manual senzill i amb molts exemples.

Nebbia **Núria Pradas**

Col·l. «Esfera», 40
296 pàg. Bromera, 2014

Un jurament misteriós embolcalla els secrets de tinta que Gioia guarda des que va morir sa mare. Va ser llavors quan va anar a viure amb sa tia a una inquietant mansió de la Venècia del segle XVIII. Allí el luxe es barreja amb una sensació terrible...

Caçadors d'enigmes **Marie-Aude Murail**

Trad. Pasqual Alapont
Col·l. «Els casos de Nils Hazard», 1
192 pàg. Bromera, 2014

Marie-Aude Murail és una reeixida escriptora francesa amb una extensa obra per a tots els públics, entre la qual destaquen tres sèries per l'èxit aconseguit entre els joves lectors francesos. Bromera publica ara una d'aquestes sèries en la nova col·lecció juvenil «Els casos de Nils Hazard». El primer títol d'aquests relats originals que conviden a resoldre trames sorprenents és *Caçadors d'enigmes*.

Nils Hazard és professor d'etruscologia a la Sorbona i un investigador molt peculiar que resol casos sense cap prova, sols a través d'enigmes i gràcies a la seua capacitat per a imaginar el que pensen els altres. Aquest mètode serà determinant per a desvelar per què un dels seus alumnes està turmentat per un tic a la cara o per què un altre comença a quequejar sobtadament. Però si és un caçador d'enigmes és perquè es considera ell mateix un enigma. Quan tenia tretze anys va resoldre el misteri que envoltava un somni que el perseguia des de la infantesa i que estava relacionat amb un secret familiar terrible. Ara ha decidit contar-lo a Catherine Roque, una de les seues alumnes, amb qui comença a investigar un cas que el toca de ben a prop i per qui el seu cor comença a descontrolar-se.

Premi Ciutat de Badalona 2014

Una lectura perillosa

Lourdes Boïgues

Col·l. «Espurna», 111

184 pàg. Bromera, 2014

Un jove que no llig mai es veu literalment atrapat per la lectura d'un llibre inquietant que li ha regalat son pare. Preocupats, els seus amics descobreixen que l'origen del misteri està molt lligat amb un volum sense títol i d'autor desconegut...

+12

Contes de 'Les mil i una nits'

Vicent Vila / Aram Delhom

Col·l. «Micalet Teatre», 39

176 pàg. Bromera, 2014

Cada nit, Xahrazad comença un nou relat per tal que el rei Xahriar estiga delerós de conèixer-ne de nous i ajorne la seua execució. En la seua determinació per sobreviure, Xahrazad ens narrarà contes coneguts i noves històries que ens fascinaran.

+10

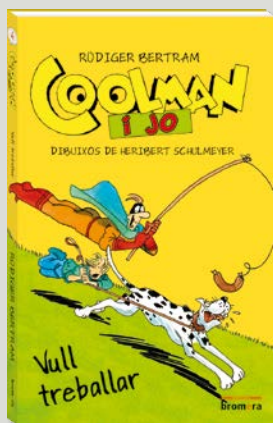
Ai, quina Gràcia!

Maria Torres / Toni Cabo

Col·l. «El Micalet Gal·làctic», 189

128 pàg. Bromera, 2014

Gràcia és una xiqueta tan revoltosa que la seua germana major l'anomena Desgràcia. És d'un poble menut però viu un munt d'aventures amb els seus amics. Llàstima que la seua germana no se l'estime... o això és el que pensa Gràcia.

Coolman i jo. Vull treballar

Rüdiger Bertram /

Heribert Schulmeyer

Col·l. «Esfera», 42

192 pàg. Bromera, 2014

Quarta entrega d'aquesta sèrie amb tires il·lustrades, humor i un ritme que fa impossible avorir-se. Ara, Kai vol trobar una faena, però els consells de Coolman l'endinsaran en tota mena de desastres.

+10

Contes per paraules

Agustín Fernández /

Javier Lacasta

Col·l. «El Micalet Gal·làctic», 191

144 pàg. Bromera, 2014

Darrere dels anuncis per paraules dels diaris, a vegades s'amaguen històries increïbles. Nou contes sorprenents que barregen personatges literaris, de còmic i gent anònima.

+8

Mercedina

Mercé Viana / Xavier Tarazona

Col·l. «El Micalet Gal·làctic», 190

112 pàg. Bromera, 2014

Un dia, el nyus i el nyas es troben un ou verd fosforescent que es mou a ritme de mambo. D'aquell ou està a punt de nàixer un ésser meravellós, una xiqueta amb poders per a fer feliç la gent! Però el malèfic mag Severini intentarà impedir-ho...

Cara de pardal

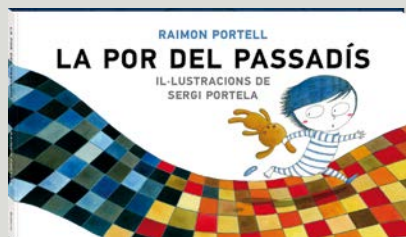
Rocio Bonilla

Col·l. «Àlbums Il·lustrats», 15
32 pàg. Bromera, 2014

Després d'anys dedicada a la publicitat i al disseny, la il·lustradora Rocio Bonilla debuta en l'àmbit editorial amb *Cara de pardal* i no podia fer-ho d'una manera més bona, perquè ha sabut crear un personatge i una història tendres i encisadors que captiven des de la primera pàgina. Berenguer és el protagonista d'aquest relat, un xiquet espavilat, curiós i amb molta imaginació. Tot comença un dia amb una frase que li diu la seua veïna mentre pugen amb ascensor cap a casa, després de quedar-se'l mirant i fer-li l'ullet: «Quina cara de pardal que tens!».

Aleshores, al nostre protagonista li vénen un fum de preguntes: què ha volgut dir? Sembla un pardal? Té ales i pot volar? Regirarà milalta llibres, preguntarà i descobrirà curiositats sobre el món dels pardals, i fins i tot tastarà el seu menjar! Però encara hi ha més. Un altre dia que torna a coincidir amb la veïna i el seu gosset Hulk també li dirà, quan aquest comença a lladrar: «És que és un gallet!». Però com pot ser?!

Les il·lustracions d'aquest àlbum destaquen per les seues línies i colors suaus, que arredoneixen una història que ens mostra, d'una manera divertida i enginyosa, com de variat i ric és el llenguatge. En definitiva, un llibre que encisa tant a grans com a menuts.

La por del passadís

Raimon Portell / Sergi Portela

Col·l. «Àlbums Il·lustrats», 16
32 pàg. Bromera, 2014

La por és un tema recurrent entre els més menuts i convé abordar-la des de diferents perspectives per tal d'ajudar-los a superar-la. Una d'aquestes és a través dels llibres, de la lectura, i aquest àlbum il·lustrat esdevé una eina perfecta perquè busca acostar-s'hi d'una manera tendra i sensible.

Visualment es parteix de línies senzilles que resulten atractives als xiquets i xiquetes i del joc entre les tonalitats fredes i càlides per a complementar un relat que contraposa la idea que tenen de la por per a, a poc a poc, explicar-los que no és tan roïna com s'imaginen i que, a més, ens pot ajudar a ser millors. Per a ells, pot ser com un monstre que viu al final del passadís de casa, que s'arrossega des d'una habitació plena de coses que no es gasten, que apareix sempre quan estàs sol, a fosques. Però la por pot ajudar a superar-nos, a ser realment valents i a veure que, amb confiança i determinació, la podem espantar.

Partint del seu entorn més proper, de tot allò que poden reconèixer —sa casa, els seus pares, el seu osset de peluix...—, aquest àlbum escrit per Raimon Portell i il·lustrat per Sergi Portela és, sens dubte, un instrument valuós per a ensenyar als nostres menuts com aprendre a superar la por.

Cadavereta Vermella

Luis Murillo / Emi Ordà

Col·l. «Àlbums Il·lustrats», 15
56 pàg. Animallibres, 2014

Els pares malvats d'aquesta Caputxeta zombi tenen un pla sinistre. Tanmateix, no compten amb els recursos d'una àvia tan adorable com la del conte però molt més guerrera i valenta perquè no té por del llop ni de ningú...

Juga amb les estacions

Marta Ribón

Col·l. «Àlbums Il·lustrats», 14
48 pàg. Animallibres, 2014

Aquest llibre proposa manualitats divertides relacionades amb les estacions de l'any. Dotze projectes creatius per a passar-ho bé i no oblidar com és d'important cuidar la natura. Quantes coses podem fer amb els materials que reciclem!

L'Albufera. Palus Naccararum

Josep Lozano

107, 96 pàg. Bromera, 2014

Les sabates i altres poemes

Isabel Robles

Premi Ibn Hazm Ciutat de Xàtiva

108, 64 pàg. Bromera, 2014

Els mots ferits

Salvador Ortells

Premi Alfons el Magnànim de Poesia

109, 58 pàg. Bromera, 2014

Terra sagrada

Manuel Roig

Premi Roís de Corella de Poesia

110, Bromera, 2014

La col·lecció «Bromera Poesia» acull quatre nous poemaris. En primer lloc, Josep Lozano ens presenta amb *L'Albufera. Palus Naccararum* un projecte original que uneix la nostra tradició poètica del XIX amb els avanços estètics de la poesia actual. El poemari ret homenatge a aquest paratge mitjançant diversos aspectes com ara el paisatge, la fauna i la flora que hi habiten, la toponímia, etc.

El darrer Premi Ibn Hazm Ciutat de Xàtiva, *Les sabates i altres poemes*, d'Isabel Robles, reflexiona sobre el buit des de diferents punts de vista. Destaca per emprar sovint un llenguatge directe en les seues

imatges però també per servir-se de la metàfora per a comunicar allò més difícil mitjançant el més senzill, com és el cas de les sabates –que donen títol al recull poètic– i altres objectes quotidians.

Salvador Ortells és l'autor d'*Els mots ferits*, Premi Alfons el Magnànim de Poesia. Es tracta d'un llibre unitari, de ritme intens i gust clàssic, dividit en dues parts. La primera reflexiona sobre l'acte creatiu i la temàtica gira al voltant de les paraules que assetgen el poeta, obligant-lo a expressar-se. La segona part és una conseqüència de la primera i hi trobem poemes d'una confecció formal rigorosa, dotats de bellesa i tensió emotiva.

L'últim poemari a incorporar-se a la col·lecció és *Terra sagrada*, de Manuel Roig, distingit recentment amb el Premi Roís de Corella de Poesia. L'obra destaca per l'harmoniosa conjunció del llenguatge poètic i de l'ús de paraules provinents de la nostra parla col·loquial, fet que dota el poemari d'escenes molt emotives.

terra valenciana

www.terravalenciana.com

Aquestes festes els millors productes de la terra no poden faltar a taula!

Els Premis Literaris Ciutat d'Alzira superen el quart de segle

El 14 de novembre va tenir lloc el tradicional sopar dels Premis Literaris Ciutat d'Alzira, que, com cada any, va reunir representants destacats del món de la política, l'economia, la cultura i l'ensenyament, així com de les entitats patrocinadores d'aquest esdeveniment de referència dins del món de la cultura en la nostra llengua. Més de 700 persones acudiren a aquesta cita ineludible que enguany celebrava la vint-i-sisena edició i en la qual 174 originals optaven a una dotació global de 65.500 euros.

L'escriptor Lluís Miret és el guanyador del XXVI Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira amb *L'ombra del mal*. L'obra, ambientada en la València del segle XVII, narra tres històries en aparença independents però que mentre avança l'acció van mostrant al lector uns lligams tan subtils com poderosos. Acció, intriga, delictes de sang, sexe, baixes passions... es donen cita en aquest relat ben travat, en el qual estan

implicats tots els estaments de la societat valenciana de l'època.

El XX Premi Europeu de Divulgació Científica Estudi General ha sigut per a *Repensar el cervell*, d'Antonio Rial. Una obra que dóna resposta a moltes preguntes que tots ens fem al voltant del funcionament de la nostra ment. Amb un llenguatge amé i accessible al públic general, l'obra ens acosta els avanços en neurociència que han permés assegurar que, per al cervell, tan sols és rellevant la nostra supervivència, i no «la veritat».

Ricardo Almenar ha sigut distingit amb el XVI Premi d'Assaig Mancomunitat de la Ribera Alta per *El bosc protector*, un assaig que descriu la gènesi i el desenvolupament d'una proposta per a la pervivència dels boscos valencians, mentre que el IX Premi de Poesia Ibn Jafadja ha sigut per a Robert Cortell, autor de *Hores ingrates*, un poemari que medita sobre el temps i sobre les seues conseqüències devastadores.

El IX Premi de Teatre Ciutat d'Alzira Palanca i Roca ha sigut per a Joan Yago i l'obra *Un lloc comú*, que gira al voltant d'un home que acaba de morir deixant tres vídues, un llibre i una amant recurrent que ningú coneix. Per la seua banda, Isabel-Clara Simó ha rebut el XIX Premi Fundació Bancaixa de Narrativa Juvenil per *Tzoé*, una bella història ambientada a Alcoi i la comarca amb un llenguatge literari molt elaborat i una protagonista misteriosa amb molta força. I finalment, l'obra *El nen que va xatejar amb Jack Sparrow*, de Francesc Puigpelat, ha rebut el XIX Premi de Narrativa Infantil Vicent Silvestre. Martí Blesa és un xiquet de deu anys amb una gran afició: les pel·lícules de «Pirates del Carib», protagonitzades per Johnny Depp. Un dia guanyarà un concurs per a mantenir un xat amb l'actor sense saber que aquesta relació influirà en la seua vida més del que espera.

D'esquerra a dreta, els guanyadors d'assaig, narrativa infantil, poesia, teatre, divulgació científica, narrativa juvenil i novel·la posen amb el trofeu dissenyat per Manuel Boix.

per al foment
de la lectura

«Llegir en valencià» arriba a Alacant

Un any més, la Fundació Bromera ha tancat amb èxit la campanya d'animació lectora «Llegir en valencià». Els llibres de la col·lecció, que habitualment arriben a milers de lectors mitjançant el diari *Levante-EMV*, enguany han tingut més projecció encara gràcies a la implicació del diari *Información d'Alacant*, que ha distribuït la col·lecció a setembre i octubre. «Llegir en valencià, paisatges de llegenda» fomenta la lectura i promou el valencià a partir d'11 llegendes situades a llocs emblemàtics del nostre territori. Un dels èxits de la campanya és el concurs on participen milers de lectors. Mercedes Gimeno d'Albalat de la Ribera, Sergio Zafón de València, Trini Ferragud de Xeresa, Vicenta Agulló d'Elx, Concepción González de Petrer i Eusebio Pastor d'Alacant són els afortunats dels 6 vals de compra de Consum valorats en 100 € cada un, i 30 participants més van guanyar vals de compra per a consumir en Pollos Planes i els restaurants La Parrilla de Pollos Planes.

materials educatius
per a l'escola valenciana
bromera.txt

Nous llibres del Projecte Explora

Després de la magnífica acoïllida que ha tingut el Projecte Explora aquest curs, des de Bromera.txt volem agrair una vegada més la confiança que el professorat ha dipositat en els nostres materials didàctics. Amb aquesta nova línia de llibres de text i quaderns complementaris adequats a la LOMQE funcionant a 1r, 3r i 5é de Primària, l'equip didàctic de Bromera està preparant per al curs 2015-2016 el material per als cursos 2n, 4t i 6é. En Llengua, *Comboi*, per a alumnes que no tenen el valencià com a primera llengua, *Colla*; en Castellà, *Brújula*; en Matemàtiques, *Xifra*; en Ciències de la naturalesa, *Arrels*, i en Ciències socials, *Crònica*. Cal destacar que tots tenen materials d'atenció a la diversitat i versió digital amb recursos interactius, i que *Xifra*, *Arrels* i *Crònica* estan disponibles també en castellà com a *Cifra*, *Raíces* i *Crónica*.

Així és Explora, una oferta moderna i completa, en paper i també en format digital, per a tota la Primària, i amb recursos per a tot tipus d'alumnat.

T À N D E M
edicions

Un segell amb molt de futur

Bromera i Tàndem, dos segells editorials valencians històrics molt vinculats a l'ensenyament en valencià, caminen ara de la mà. Amb la marca Tàndem, s'ha incorporat al Grup Bromera no només gran part del seu fons literari, amb títols tan emblemàtics com els de la col·lecció de «La rata Marieta», sinó també els materials didàctics i els llibres de text amb què aquesta editorial amb més de 20 anys d'història ha merescut la confiança de nombrosos educadors. Entre les propostes de Tàndem per a aquest Nadal, podem destacar els àlbums il·lustrats *Bon Llopnadal* i *Zizosaure*, perfectes per a regalar als més menuts aquestes festes. A més, ja es pot trobar a les llibreries la nova edició de 66 poemes imprescindibles i tornen a estar disponibles els 27 títols protagonitzats per la rata Marieta, així com altres títols que han esdevingut grans referents en la trajectòria de Tàndem: *Van ploure estrelles*, de Raquel Ricart, *En un lloc anomenat guerra*, de Jordi Sierra i Fabra, i *L'ambició d'Aleix*, d'Enric Valor.

animallibres

Llibres per a regalar

Aquest Nadal, l'èxit internacional «Fèlix» arriba a AnimaLlibres en una acurada edició i amb els dibuixos originals i mordaços que l'han fet tan popular a Alemanya. *Fèlix, ets un desastre!* és el primer títol d'una col·lecció protagonitzada per un adolescent molt peculiar que viu situacions esperpèntiques. També tenim nous fitxatges en les col·leccions «Els Tiki-Taka», on el futbol i la literatura van de la mà, i en la trepidant sèrie «Els increïbles descobriments de Harry Tage»: es tracta dels llibres *Les magdalenes també juguen* i *El laberint amagat*, respectivament. La col·lecció «La Formiga» incorpora *La tortuga Tranquil·la i altres contes*, una recopilació de contes de Michael Ende; *Amics monstruosos*, d'Anna Manso, on descobrim com la xiqueta més tímida i porgosa del món aprèn a fer amics; *Ju·livert amb diamants*, de Teresa Duran, una fantàstica aventura de detectius i misteris, i *Jo que vaig dormir amb lleons*, de Laia Longan, la història d'un somni que es fa realitat.

algar
editorial

«Calcetín» arriba als 100 títols

La col·lecció «Calcetín», d'Algar Editorial, celebra la publicació del seu títol número 100 amb una campanya de foment lector dirigida a escoles, llibreries, biblioteques i públic en general. La publicació d'un deliciós recull de contes de Michael Ende, *La tortuga Tranquila y otros cuentos*, és l'excusa per a una campanya que ha començat amb l'elaboració d'un taller didàctic de foment lector que s'ha regalat a centres i biblioteques de tot l'estat –i que es pot descarregar del web d'Algar– i la donació solidària de llibres a Creu Roja. Fins al 31 de desembre, per cada nou seguidor de la pàgina de Facebook d'Algar, l'editorial es compromet a donar un llibre a Creu Roja per a la campanya de regals de Nadal. L'objectiu és seguir creant lectors i transmetre el plaer de llegir a les noves generacions, un compromís que venim mantenint des dels inicis del projecte.

Entre els diferents actes que celebrem aquest curs, cal destacar la participació en el XXXVII Salón del Libro Infantil y Juvenil de Madrid.

CientoCuarenta

Narrativa lligada a l'actualitat

CientoCuarenta és el nou segell editorial del Grup Bromera en què conviuen la narrativa i les obres de no-ficció, sempre tenint l'actualitat com a denominador comú. En CientoCuarenta trobem obres de qualitat que pretenen obrir noves finestres per a comprendre la nostra realitat més propera. D'aquesta manera, es pretén aconseguir la complicitat del públic i contribuir al reconeixement tant d'autors novells com d'escriptors consagrats. Així ho demostren els dos primers títols: *Los escupitajos de las cucarachas*, d'Andreu Martín, i *El Fémur de Eva*, de Fani Grande. El primer és una novel·la policíaca, guanyadora del Ciutat d'Alzira 2013, on Andreu Martín, escriptor consagrat i tot un referent en el gènere negre, retrata els temps de crisi i corrupció que vivim. L'obra de Fani Grande, la primera en solitari de l'autora sobre el paper, trasllada les reflexions de l'exitós blog amb títol homònim al format llibre mantenint el debat constructiu i l'originalitat com a senyes d'identitat.

terra valenciana

Tastar els millors sabors de la nostra terra

Terra Valenciana és el projecte que acaba de nàixer dins del Grup Bromera amb l'objectiu de promocionar i comercialitzar productes gastronòmics valencians de qualitat, així com el seu lloc d'origen. El web www.terravalenciana.com és un magnífic aparador des del qual podem accedir a un ampli ventall de productes que posen en evidència la nostra riquesa gastronòmica i cultural. Olis, vins, melmelades, hidromels, cerveses, caves, torrons... són només alguns dels productes que les nostres comarques ens ofereixen. La majoria dels productors són empreses petites o mitjanes que treballen de manera artesana i que han trobat en aquest projecte un nou espai de projecció. Esteu convidats a fer una passejada pel nostre web i a revolucionar les vostres cuines amb els millors, i més exquisits, productes valencians. Hi descobrireu també el seu Club Gourmet, el regal perfecte per als més sibarites! A més, si us registreu gratuïtament en el web, estareu informats de tot.

BRbikes

Aposta per la mobilitat sostenible

BR Bikes és una nova empresa del Grup Bromera especialitzada en bicicletes urbanes, elèctriques i plegables. Aquesta aposta naix d'un dels valors que Bromera ha defensat sempre: el compromís amb el medi ambient. Ara es fa un pas més en l'intent d'impulsar la mobilitat sostenible i fomentar la utilització de la bicicleta com a mitjà de transport personal. Una solució de mobilitat que és, a més, àgil i saludable.

L'empresa compta amb unes instal·lacions d'atenció al públic a la ciutat de València, al carrer Alcalde Reig número 5, un lloc emblemàtic escollit expressament: prop del riu, un espai verd accessible i molt utilitzat pels ciclistes. Allí, un equip de professionals proporcionen un servei integral d'assessorament en la compra, la reparació i el lloguer de tot tipus de bicicletes, amb la garantia de qualitat que caracteritza el nostre grup.

En el web www.brbikes.es es pot consultar el catàleg complet de productes i serveis de BR Bikes.

EL RETRO VISOR

Passaran, però els 'Besos' quedaran

Besos és un llibre d'amor i música, la banda sonora d'una època que no perd la seua vigència dècades després. I parlant de bandes sonores, si volguérem escriure la banda sonora de la trajectòria d'Albena, tot i que seria molt diversa, el tema principal de 2014 podria ser el *Fa vint anys que tinc vint anys* de Joan Manuel Serrat. Perquè vint anys són els que compleixen junts professionalment el tàndem Alberola-Benavent, una relació llarga i fecunda que ha crescut paral·lelament als altres tàndems que Carles Alberola ha format per a construir la seua dramaturgia; l'últim amb Pasqual Alapont per a crear *Ficció*, una obra cuïta a quatre mans per a commemorar aquest vintè aniversari de la companyia, de la mateixa manera que, ara fa 15 anys, va formar parella amb Robert Garcia per a crear *Besos*.

El fenomen teatral de *Besos*

El que distingeix *Besos* (Bromera, 1999) d'altres obres d'Albena és que marcà un punt d'inflexió en la trajectòria de la companyia i es va convertir en tot un fenomen teatral fet a casa nostra i exportat a tot l'estat amb el gènere del musical. Alberola i Garcia s'atreviren a treballar aquest gènere

amb un punt d'audàcia, recorrent a la cançó lleugera espanyola des dels anys 60 fins als 80 i amb l'ingredient bàsic de l'obra *alberoliana*, l'humor. Un humor que canvia de color a cada escena però que, al capdavall, sempre provoca des del somriure a boca tancada fins a la rialla inconscient.

Sens dubte, la veritable clau de *Besos* és el joc al qual convida al públic, un joc irònic al qual l'espectador o el lector de *Besos* es sotmet amb una total indefensió, un públic que potser mai s'ha sentit seduït per Camilo Sesto o Perales i que ix del teatre taral·lejant de manera inconscient el *Morir así es vivir de amor*. El joc de la ficció, del qual en tantes ocasions parla Alberola, l'ajuda a construir una història coral on els actors es converteixen en personatges dels esquetsos, al mateix temps que formen part d'eixe cor que tant s'hi val si fa de veu de la consciència, de veu narradora o del clàssic cor grec que tot ho veu.

Podria pensar-se que el patrimoni musical amb què es cuina *Besos* és fruit d'una època molt determinada, que podia deixar descol·locades les noves generacions, i la realitat una vegada més ratifica la seua vigència. De fet, l'obra va ser reestrenada amb èxit per la majoria d'edat d'Albena i, alhora, molts joves adolescents en gaudeixen de la

Besos
Carles Alberola
Bromera, 2000

Carles Alberola (Alzira, 1964) i Roberto Garcia (València, 1968) són els autors d'aquest *best-seller* teatral que reflexiona sobre l'amor seguint el fil dels temes musicals que marcaren una època. L'obra va ser un èxit de crítica i públic i va guanyar el Premi Max al Millor Text en Català 2001 i el Premi dels Escriptors Valencians al Millor Llibre de Teatre de 2000. Sens dubte, esdevingué una fita en els 20 anys de trajectòria d'Albena Teatre. Ambdós dramaturgs han escrit junts *Joan, el Cendrós* i *Spot*.

Beatriz Tortosa ■

lectura a Batxillerat. Una vegada més, s'ha tornat a trobar eixa complicitat amb els més joves, perquè, al cap i al fi, *Besos* es una comèdia que ens parla d'un tema clàssic com és l'amor amb una estructura molt moderna que a vegades es transforma en l'escena d'una *sitcom* o d'altres formats audiovisuals.

Albena, un engranatge perfecte

Si bé Alberola ha buscat, trobat, perdut, repescat la xica dels seus somnis a l'escenari, i l'ha tornada a perdre després, la trajectòria d'Albena convida a pensar que el matrimoni teatral de Benavent i Alberola ha estat ben portat. Els fruits han quedat per a la història de la ficció valenciana, més de 21 produccions teatrals i un bon recull de treballs audiovisuals que han tingut la realitat com a matèria primera i l'humor com a condiment essencial.

Vint anys de viatge de la mà de Carles Alberola i l'empenta de Benavent han estat tot un repte per a un territori on «es llig poc, però es riu molt», com diu Alberola en la seua última producció, *Ficció* (Bromera, 2014). Per molts anys, perquè com deien els de Mocedades, «Pasarán, las mañanas pasarán. Pasarán, por su ventana pasarán. Pasarán, nuestros besos quedarán».

69 brosses

P R E M I U M

WWW.69BROSSES.COM

Pots comprar els nostres productes en: *Deliciesdedeus.com*

69 brosses

ANYS AL SERVEI EDITORIAL I COMERCIAL

**IMPRESSIÓ DE FULLETS PUBLICITARIS, DIARIS, REVISTES, CATÀLEGS, LLIBRES...
I TOT TIPUS DE PUBLICACIONS. PER AIXÒ COMPTEM AMB CINC ROTATIVES D'ALT
RENDIMENT QUE ENS PERMETEN OFERIR ELS PREUS MÉS COMPETITIVS.**

DEMANA'NS PRESSUPOST I DEIXA'NS SORPRENDRE'T: 963 992 310

ARTES GRÁFICAS
DEL MEDITERRÁNEO

Som una entitat Valenciana

**Al servici de la societat Valenciana
des de 1977**

 **caixa
popular**

www.caixapopular.es